

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie
Wydział Nauk Medycznych

Dodatkowe informacje charakteryzujące program studiów II stopnia
dla kierunku

PIELĘGNIARSTWO

profil praktyczny

Nysa, wrzesień 2026

SPIS TREŚCI

1. Wskazanie związku kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym z misją Uczelni
2. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów
3. Zasady rekrutacji – opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia pierwszego/drugiego stopnia/ jednolite magisterskie
4. Warunki prowadzenia studiów i sposoby realizacji kształcenia
5. Zasady stosowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem analizy efektów uczenia się i jego działania na rzecz doskonalenia programu studiów
6. Sposób uwzględnienia w programie studiów wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów, prowadzonego zarówno przez organy rządowe, jak również Biuro Praktyk i Karier Zawodowych
7. Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy
8. Sposób wykorzystania dostępnych wzorców krajowych i międzynarodowych w pracach mających na celu określenie programu studiów
9. Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS
10. Udokumentowanie, że program studiów o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie
11. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych
12. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia dotyczące wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów
13. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia z zakresu przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii
14. Udokumentowanie, że program studiów obejmuje zajęcia uwzględniające problematykę zrównoważonego rozwoju, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym
15. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie tworzenia i prowadzenia studiów o profilu praktycznym

CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Informacje ogólne:

Kierunek **Pielęgniarstwo** prowadzony w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie na **studiach drugiego stopnia o profilu praktycznym** realizowany jest zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki oraz przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Studia prowadzone są przez **Wydział Nauk Medycznych** i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego **magistra pielęgniarstwa**. Program obejmuje **4 semestry, 1300 godzin zajęć dydaktycznych** oraz **120 punktów ECTS**, co odpowiada wymaganiom określonym dla studiów drugiego stopnia.

Program został opracowany z uwzględnieniem aktualnych potrzeb systemu ochrony zdrowia, rozwoju nauk medycznych i nauk o zdrowiu, zmian organizacyjnych zachodzących w opiece zdrowotnej oraz oczekiwań pracodawców wobec absolwentów kierunku pielęgniarstwo. Uwzględnia również doświadczenia wynikające z funkcjonowania kierunku w PANS w Nysie, wyniki monitorowania losów zawodowych absolwentów, opinie interesariuszy zewnętrznych oraz wymagania Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Idea programu studiów

Podstawową ideą programu studiów jest przygotowanie pielęgniarki posiadającej zaawansowaną wiedzę specjalistyczną, wysoko rozwinięte umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne umożliwiające samodzielne wykonywanie zawodu, podejmowanie decyzji klinicznych, organizowanie i koordynowanie procesu opieki, prowadzenie edukacji zdrowotnej oraz aktywne uczestnictwo w rozwoju praktyki pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych.

Program kształcenia został zaprojektowany zgodnie z koncepcją **lifelong learning**, zakładającą ciągły rozwój kompetencji zawodowych oraz gotowość do podejmowania nowych wyzwań wynikających z dynamicznego rozwoju nauk medycznych, technologii medycznych i cyfryzacji ochrony zdrowia.

Istotnym założeniem programu jest kształcenie pielęgniarki zdolnej do funkcjonowania w nowoczesnym systemie ochrony zdrowia, wykorzystującym rozwiązania cyfrowe, elektroniczną dokumentację medyczną, narzędzia wspomagające podejmowanie decyzji klinicznych oraz metody pracy oparte na współpracy interdyscyplinarnej.

Program rozwija również kompetencje niezbędne do prowadzenia badań naukowych, krytycznej analizy piśmiennictwa oraz wdrażania wyników badań do praktyki zawodowej zgodnie z zasadami **Evidence-Based Practice (EBP)**.

Miejsce kierunku w strukturze Uczelni

Kierunek **Pielęgniarstwo** prowadzony jest przez **Wydział Nauk Medycznych Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie**, który realizuje zadania dydaktyczne, naukowe i organizacyjne w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Program studiów wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni, której celem jest kształcenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów odpowiadających potrzebom regionalnego i krajowego rynku pracy, prowadzenie działalności naukowej oraz współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Kierunek korzysta z potencjału dydaktycznego Wydziału, nowoczesnej infrastruktury, Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej oraz rozbudowanej bazy podmiotów leczniczych współpracujących z Uczelnią.

Charakterystyka profilu praktycznego

Studia prowadzone są na **profilu praktycznym**, co oznacza, że zasadniczym celem programu jest przygotowanie absolwentów do wykonywania zaawansowanych świadczeń zdrowotnych w rzeczywistych warunkach pracy zawodowej.

Program zakłada ściśle powiązanie treści teoretycznych z praktyką kliniczną. Znacząca część zajęć realizowana jest w formie ćwiczeń, zajęć praktycznych, praktyk zawodowych oraz zajęć prowadzonych z wykorzystaniem symulacji medycznej.

Program zapewnia, że ponad połowa punktów ECTS przypisana jest zajęciom rozwijającym umiejętności praktyczne, zgodnie z wymaganiami ustawy oraz standardu kształcenia.

Kształcenie prowadzone jest przez nauczycieli akademickich posiadających doświadczenie dydaktyczne oraz praktykę zawodową, a także przez specjalistów zatrudnionych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Organizacja procesu kształcenia

Proces kształcenia obejmuje cztery semestry i został podzielony na grupy zajęć wynikające ze standardu kształcenia.

Program obejmuje:

Grupa A

Przedmioty rozwijające wiedzę specjalistyczną oraz kompetencje niezbędne do wykonywania zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa.

Grupa B

Zaawansowane kształcenie kliniczne obejmujące opiekę nad pacjentami z chorobami przewlekłymi, ordynowanie produktów leczniczych, ultrasonografię, pielęgniarstwo taktyczne oraz koordynowaną opiekę zdrowotną.

Grupa C

Przedmioty rozwijające kompetencje naukowe, obejmujące badania naukowe, seminarium dyplomowe oraz przygotowanie pracy magisterskiej.

Grupa D

Grupa obejmująca **praktyki zawodowe**, wyodrębniona jako odrębny moduł zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarstwa. Wyodrębnienie tej grupy ma charakter organizacyjny i służy uporządkowaniu programu studiów. Liczba godzin praktyk zawodowych, ich zakres oraz przypisane efekty uczenia się pozostają zgodne z obowiązującym standardem.

Grupa F

Przedmioty wybieralne umożliwiające studentom indywidualizację ścieżki kształcenia poprzez wybór modułów odpowiadających ich zainteresowaniom oraz planowanemu rozwojowi zawodowemu. Łączna liczba punktów ECTS przypisana modułom wybieralnym przekracza 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów.

Nowoczesne metody dydaktyczne

Program studiów wykorzystuje nowoczesne metody nauczania odpowiadające współczesnym standardom edukacji medycznej.

Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej

Istotnym elementem procesu kształcenia są zajęcia prowadzone w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej, umożliwiające doskonalenie umiejętności praktycznych w warunkach odzwierciedlających rzeczywiste środowisko kliniczne.

Studenci uczestniczą w symulacjach wysokiej i średniej wierności, analizują przypadki kliniczne oraz doskonałą kompetencje związane z podejmowaniem decyzji, komunikacją i pracą zespołową.

Egzaminy OSCE

Program przewiduje wykorzystanie egzaminów typu **Objective Structured Clinical Examination (OSCE)** jako nowoczesnej metody obiektywnej oceny kompetencji praktycznych. Egzaminy realizowane są z wykorzystaniem scenariuszy klinicznych oraz standaryzowanych kryteriów oceny.

Interprofessional Simulation Education (IPE)

Nowym elementem programu jest rozwój **Interprofessional Simulation Education (IPE)**.

Wybrane zajęcia prowadzone są wspólnie ze studentami kierunków **Ratownictwo Medyczne** oraz **Dietetyka**, umożliwiając rozwijanie kompetencji współpracy interdyscyplinarnej, komunikacji oraz wspólnego podejmowania decyzji terapeutycznych.

Elektroniczna dokumentacja medyczna

Program obejmuje wykorzystanie systemu **AMMS**, umożliwiającego studentom zdobywanie umiejętności związanych z prowadzeniem elektronicznej dokumentacji medycznej oraz pracą w środowisku cyfrowym ochrony zdrowia.

Wykorzystanie sztucznej inteligencji

Program uwzględnia wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji wspierających analizę piśmiennictwa naukowego, przygotowywanie materiałów dydaktycznych, opracowywanie projektów badawczych oraz rozwój praktyki opartej na dowodach naukowych. Szczególny nacisk położono na krytyczną ocenę informacji generowanych przez narzędzia AI oraz ich odpowiedzialne wykorzystywanie zgodnie z zasadami etyki zawodowej i rzetelności naukowej.

Zgodność programu ze standardem kształcenia

Program studiów został opracowany zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarstwa określonym w rozporządzeniu Ministra Nauki z dnia 10 października 2024 r.

Uwzględnia wszystkie wymagane grupy zajęć, efekty uczenia się oraz minimalną liczbę godzin i punktów ECTS. Spełnia wymagania dotyczące profilu praktycznego, udziału zajęć rozwijających umiejętności praktyczne, liczby punktów ECTS przypisanych modułom wybieralnym oraz organizacji praktyk zawodowych.

Przyjęte rozwiązania dydaktyczne odpowiadają współczesnym standardom kształcenia pielęgniarek oraz rekomendacjom Polskiej Komisji Akredytacyjnej, zapewniając wysoki poziom przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu, podejmowania studiów trzeciego stopnia oraz ustawicznego doskonalenia zawodowego.

Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** stanowi spójną i kompleksową koncepcję kształcenia, opracowaną zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki. Jego struktura zapewnia harmonijne połączenie wiedzy teoretycznej, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej.

Przyjęte rozwiązania organizacyjne, obejmujące wyodrębnienie grup zajęć zgodnych ze standardem kształcenia, realizację praktyk zawodowych jako odrębnego modułu, wykorzystanie nowoczesnych metod dydaktycznych oraz ścisłą współpracę z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, umożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Istotnym atutem programu jest wykorzystanie innowacyjnych metod kształcenia, takich jak **Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej, Interprofessional Simulation Education (IPE)**, egzaminy typu **Objective Structured Clinical Examination (OSCE)**, elektroniczna dokumentacja medyczna z wykorzystaniem systemu **AMMS** oraz narzędzia wspierające proces dydaktyczny oparte na **sztucznej inteligencji (AI)**. Rozwiązania te sprzyjają rozwijaniu kompetencji klinicznych, komunikacyjnych, organizacyjnych oraz badawczych studentów, przygotowując ich do funkcjonowania w nowoczesnym systemie ochrony zdrowia.

Program uwzględnia również współczesne wyzwania związane z cyfryzacją ochrony zdrowia, współpracą interdyscyplinarną, bezpieczeństwem pacjenta, zrównoważonym rozwojem oraz praktyką pielęgniarską opartą na dowodach naukowych (**Evidence-Based Practice – EBP**). Dzięki temu absolwent jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu, podejmowania odpowiedzialnych decyzji klinicznych, koordynowania procesu opieki oraz ustawicznego doskonalenia zawodowego.

Przyjęta koncepcja kształcenia pozostaje w pełnej zgodności z misją i strategią rozwoju Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie oraz odpowiada potrzebom współczesnego rynku pracy, oczekiwaniom interesariuszy zewnętrznych i wymaganiom jakościowym stawianym przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Najważniejsze informacje

- Program obejmuje **120 punktów ECTS** realizowanych w ciągu **4 semestrów**.
- Kształcenie prowadzone jest na **profilu praktycznym** zgodnie ze standardem kształcenia.
- Ponad **50% punktów ECTS** przypisano zajęciom rozwijającym umiejętności praktyczne.
- Program wykorzystuje nowoczesne metody dydaktyczne: **CSM, OSCE, IPE, AMMS oraz AI**.
- Absolwent uzyskuje kwalifikacje umożliwiające wykonywanie zawodu **magistra pielęgniarstwa**, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

1. WSKAZANIE ZWIĄZKU KIERUNKU STUDIÓW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU, W TYM Z MISJĄ UCZELNI

1.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** pozostaje w pełnej zgodności z misją oraz strategią rozwoju Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie. Jego koncepcja została opracowana z uwzględnieniem kierunków rozwoju szkolnictwa wyższego, potrzeb społecznych i gospodarczych regionu oraz współczesnych wyzwań stojących przed systemem ochrony zdrowia.

Misją Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie jest kształcenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów przygotowanych do odpowiedzialnego wykonywania zawodu, prowadzenie działalności naukowej i rozwojowej oraz aktywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uczelnia realizuje tę misję poprzez tworzenie nowoczesnych programów studiów, rozwój praktycznego modelu kształcenia oraz wspieranie innowacyjnych metod dydaktycznych.

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo wpisuje się w tę misję, przygotowując absolwentów do wykonywania zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej zgodnie z najwyższymi standardami zawodowymi i etycznymi.

1.2. Zgodność programu studiów z misją Uczelni

Jednym z podstawowych założeń programu studiów jest przygotowanie absolwenta posiadającego wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne umożliwiające wykonywanie zawodu pielęgniarki na poziomie odpowiadającym współczesnym wymaganiom ochrony zdrowia.

Program realizuje misję Uczelni poprzez:

- przygotowanie wysoko wykwalifikowanych specjalistów dla systemu ochrony zdrowia;
- rozwijanie praktycznych kompetencji zawodowych zgodnie z profilem praktycznym studiów;
- kształtowanie postaw odpowiedzialności zawodowej, etycznej i społecznej;
- rozwijanie kompetencji badawczych oraz umiejętności wykorzystywania wyników badań naukowych w praktyce zawodowej;
- wspieranie ustawicznego rozwoju zawodowego absolwentów;
- rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

Program studiów odpowiada również misji Uczelni w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez uwzględnienie światowych standardów edukacji pielęgniarskiej, nowoczesnych metod nauczania oraz rozwoju kompetencji niezbędnych do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku ochrony zdrowia.

1.3. Zgodność programu studiów ze Strategią Rozwoju PANS w Nysie

Program studiów wspiera realizację strategicznych celów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie, w szczególności poprzez:

Rozwój wysokiej jakości kształcenia

Program został opracowany zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia oraz wymaganiami Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Uwzględnia nowoczesne rozwiązania organizacyjne i dydaktyczne, zapewniające wysoką jakość procesu kształcenia.

Rozwój kompetencji praktycznych

Zgodnie z profilem praktycznym ponad połowa punktów ECTS przypisana została zajęciom rozwijającym umiejętności praktyczne. Znaczną część programu stanowią zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe oraz zajęcia prowadzone z wykorzystaniem symulacji medycznej.

Rozwój nowoczesnych metod dydaktycznych

Strategia Uczelni zakłada wykorzystanie nowoczesnych metod nauczania. Program studiów realizuje ten cel poprzez wykorzystanie:

- Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej;
- egzaminów typu Objective Structured Clinical Examination (OSCE);
- Interprofessional Simulation Education (IPE);
- elektronicznej dokumentacji medycznej z wykorzystaniem systemu AMMS;
- technologii cyfrowych oraz narzędzi sztucznej inteligencji wspierających proces dydaktyczny.

Rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Program studiów został opracowany we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, przedstawicielami podmiotów leczniczych oraz środowiska zawodowego pielęgniarzek i położnych.

Uwzględnia potrzeby regionalnego rynku pracy oraz oczekiwania pracodawców dotyczące kompetencji absolwentów.

Rozwój działalności naukowej

Program rozwija kompetencje związane z prowadzeniem badań naukowych, analizą piśmiennictwa oraz wdrażaniem praktyki pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych (Evidence-Based Practice – EBP), wspierając rozwój naukowy studentów i kadry.

1.4. Odpowiedź programu studiów na potrzeby regionu

Województwo opolskie, podobnie jak cały kraj, doświadcza zmian demograficznych związanych ze starzeniem się społeczeństwa oraz wzrostem liczby pacjentów cierpiących na choroby przewlekłe. Jednocześnie obserwowany jest wzrost zapotrzebowania na wysoko wykwalifikowane pielęgniarki posiadające kompetencje w zakresie samodzielnego podejmowania decyzji klinicznych, koordynowania opieki oraz prowadzenia edukacji zdrowotnej.

Program studiów odpowiada na te wyzwania poprzez rozwijanie kompetencji w obszarach:

- opieki nad pacjentem z wielochorobowością;
- opieki długoterminowej i geriatrycznej;

- koordynowanej opieki zdrowotnej;
- opieki nad pacjentami wymagającymi leczenia żywieniowego, tlenoterapii oraz wentylacji mechanicznej;
- pielęgniarstwa taktycznego;
- wykorzystania ultrasonografii w praktyce pielęgniarstwa.

Takie ukierunkowanie programu zwiększa atrakcyjność absolwentów na rynku pracy i odpowiada na rzeczywiste potrzeby podmiotów leczniczych regionu.

1.5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Istotnym elementem strategii rozwoju Uczelni jest współpraca z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, jednostkami samorządu zawodowego oraz innymi instytucjami związanymi z ochroną zdrowia.

Program studiów został opracowany z uwzględnieniem opinii interesariuszy zewnętrznych, którzy uczestniczą w:

- opiniowaniu programu studiów;
- organizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- prowadzeniu wybranych zajęć dydaktycznych;
- przygotowywaniu scenariuszy symulacyjnych;
- ocenie kompetencji praktycznych studentów.

Dzięki tej współpracy program pozostaje aktualny i odpowiada potrzebom współczesnego rynku pracy.

1.6. Rozwój innowacyjnych kompetencji absolwenta

Program studiów uwzględnia rozwój kompetencji odpowiadających kierunkom rozwoju współczesnej ochrony zdrowia. Obejmują one:

- wykorzystanie technologii cyfrowych;
- elektroniczną dokumentację medyczną;
- narzędzia sztucznej inteligencji wspomagające proces uczenia się i analizę danych;
- współpracę interdyscyplinarną w ramach Interprofessional Simulation Education (IPE);
- bezpieczeństwo pacjenta i zarządzanie jakością opieki;
- zrównoważony rozwój oraz odpowiedzialne gospodarowanie zasobami.

Przyjęte rozwiązania przygotowują absolwentów do funkcjonowania w nowoczesnym systemie ochrony zdrowia oraz odpowiadają strategicznym kierunkom rozwoju edukacji medycznej.

1.7. Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** pozostaje w pełnej zgodności z misją i strategią rozwoju Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie. Realizuje cele związane z wysoką jakością kształcenia, rozwojem

kompetencji praktycznych, współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz wdrażaniem nowoczesnych metod dydaktycznych.

Przyjęta koncepcja programu odpowiada na potrzeby regionalnego i krajowego rynku pracy, uwzględnia rozwój nauk medycznych oraz przygotowuje absolwentów do wykonywania zawodu zgodnie z wymaganiami współczesnego systemu ochrony zdrowia.

2. OGÓLNE CELE KSZTAŁCENIA ORAZ MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA I KONTYNUACJI KSZTAŁCENIA PRZEZ ABSOLWENTÓW STUDIÓW

2.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** został opracowany z myślą o przygotowaniu absolwentów do wykonywania zawodu pielęgniarki na poziomie odpowiadającym współczesnym wymaganiom systemu ochrony zdrowia oraz standardowi kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Koncepcja programu zakłada rozwój zaawansowanych kompetencji zawodowych, umożliwiających samodzielne podejmowanie decyzji klinicznych, prowadzenie specjalistycznej opieki nad pacjentem, organizowanie i koordynowanie procesu leczenia oraz aktywne uczestnictwo w doskonaleniu jakości świadczeń zdrowotnych.

Program zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, umożliwiających absolwentowi wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zasadami etyki zawodowej oraz aktualną wiedzą naukową.

2.2. Ogólne cele kształcenia

Celem studiów jest przygotowanie absolwenta do wykonywania zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej poprzez pogłębianie wiedzy specjalistycznej, rozwijanie umiejętności praktycznych oraz kształtowanie kompetencji społecznych niezbędnych do pełnienia odpowiedzialnych ról zawodowych.

Program studiów umożliwia osiągnięcie następujących celów:

1. Pogłębienie wiedzy z zakresu nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk społecznych niezbędnej do realizacji świadczeń zdrowotnych na poziomie zaawansowanym.
2. Przygotowanie do samodzielnego planowania, realizowania i oceny procesu pielęgnowania pacjentów w różnych stanach zdrowia i choroby.
3. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji klinicznych w oparciu o aktualną wiedzę naukową oraz zasady **Evidence-Based Practice (EBP)**.
4. Przygotowanie do prowadzenia edukacji zdrowotnej pacjentów, ich rodzin i opiekunów.
5. Kształtowanie kompetencji w zakresie koordynowania opieki nad pacjentem oraz współpracy z przedstawicielami innych zawodów medycznych.
6. Przygotowanie do ordynowania produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania nowoczesnych technologii medycznych oraz systemów informatycznych w praktyce zawodowej.
8. Przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, krytycznej analizy piśmiennictwa oraz wdrażania wyników badań naukowych do praktyki pielęgniarskiej.
9. Kształtowanie postawy odpowiedzialności zawodowej, etycznej oraz społecznej.

10. Przygotowanie do ustawicznego doskonalenia zawodowego i podejmowania dalszego kształcenia.

2.3. Sylwetka absolwenta

Absolwent kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** posiada zaawansowaną wiedzę, umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne umożliwiające samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz standardami zawodowymi.

Jest przygotowany do:

- samodzielnego udzielania świadczeń zdrowotnych,
- planowania, realizacji i oceny kompleksowej opieki pielęgniarstwa,
- podejmowania decyzji klinicznych w oparciu o aktualną wiedzę naukową,
- prowadzenia edukacji zdrowotnej,
- ordynowania produktów leczniczych i wyrobów medycznych w zakresie określonym przepisami prawa,
- organizowania i koordynowania procesu opieki,
- kierowania zespołem pielęgniarstwa,
- prowadzenia badań naukowych i wdrażania wyników badań do praktyki zawodowej,
- wykorzystywania elektronicznej dokumentacji medycznej oraz technologii cyfrowych,
- współpracy w interdyscyplinarnych zespołach terapeutycznych.

2.4. Kompetencje absolwenta

Program studiów rozwija kompetencje absolwenta w następujących obszarach:

Kompetencje kliniczne

- prowadzenie zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa,
- wykonywanie specjalistycznych procedur medycznych,
- monitorowanie stanu pacjenta,
- ocena efektów podejmowanych działań.

Kompetencje organizacyjne

- organizowanie pracy zespołu,
- koordynowanie procesu opieki,
- zarządzanie jakością świadczeń zdrowotnych,
- współpraca z podmiotami systemu ochrony zdrowia.

Kompetencje komunikacyjne

- komunikacja z pacjentem,
- współpraca z rodziną chorego,
- komunikacja w zespole terapeutycznym,
- prowadzenie edukacji zdrowotnej.

Kompetencje badawcze

- planowanie badań naukowych,
- analiza literatury,
- interpretacja wyników badań,
- wdrażanie praktyki opartej na dowodach naukowych.

Kompetencje cyfrowe

- prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej,
- wykorzystanie systemów informatycznych,
- wykorzystywanie narzędzi sztucznej inteligencji wspierających proces uczenia się i analizę danych,
- bezpieczne przetwarzanie informacji medycznych.

2.5. Możliwości zatrudnienia absolwenta

Uzyskanie tytułu zawodowego **magistra pielęgniarstwa** umożliwia absolwentowi podjęcie pracy w szczególności w:

- szpitalach wszystkich poziomów referencyjnych;
- podstawowej opiece zdrowotnej;
- ambulatoryjnej opiece specjalistycznej;
- zakładach opiekuńczo-leczniczych;
- zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych;
- hospicjach stacjonarnych i domowych;
- jednostkach ratownictwa medycznego – w zakresie wynikającym z kwalifikacji zawodowych;
- poradniach specjalistycznych;
- placówkach opieki długoterminowej;
- domach pomocy społecznej;
- jednostkach administracji ochrony zdrowia;
- instytucjach naukowo-badawczych;
- uczelniach prowadzących kształcenie na kierunkach medycznych (zgodnie z obowiązującymi przepisami);
- podmiotach prowadzących działalność edukacyjną, szkoleniową i doradczą.

Absolwent może również prowadzić działalność zawodową zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym wykonywać zawód w ramach indywidualnej lub grupowej praktyki pielęgniarstwa.

2.6. Możliwości dalszego rozwoju zawodowego

Program studiów przygotowuje absolwenta do ustawicznego doskonalenia zawodowego poprzez udział w:

- szkoleniach specjalistycznych;
- kursach kwalifikacyjnych;
- kursach specjalistycznych;
- specjalizacjach w dziedzinach pielęgniarstwa;
- studiach podyplomowych;
- projektach naukowo-badawczych;
- konferencjach naukowych;
- krajowych i międzynarodowych programach wymiany akademickiej.

Absolwent posiada również przygotowanie do podjęcia kształcenia w **Szkole Doktorskiej**, zgodnie z obowiązującymi zasadami rekrutacji.

2.7. Znaczenie programu dla rozwoju systemu ochrony zdrowia

Program studiów odpowiada na wyzwania współczesnego systemu ochrony zdrowia, wynikające z postępu medycyny, starzenia się społeczeństwa, wzrostu liczby pacjentów z chorobami przewlekłymi oraz rozwoju technologii cyfrowych.

Istotnym elementem programu jest rozwijanie kompetencji w zakresie:

- koordynowanej opieki zdrowotnej,
- pielęgniarstwa geriatrycznego,
- opieki nad pacjentem z wielochorobowością,
- leczenia żywieniowego,
- tlenoterapii i wentylacji mechanicznej,
- ultrasonografii w praktyce pielęgniarstwa,
- pielęgniarstwa taktycznego,
- współpracy interdyscyplinarnej realizowanej z wykorzystaniem **Interprofessional Simulation Education (IPE)**.

Tak opracowany program odpowiada potrzebom współczesnego rynku pracy oraz wspiera rozwój wysokiej jakości opieki zdrowotnej.

2.8. Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** przygotowuje absolwentów do wykonywania zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia oraz potrzebami współczesnego systemu ochrony zdrowia. Łączy rozwój wiedzy specjalistycznej z intensywnym kształceniem praktycznym, umożliwiając osiągnięcie kompetencji niezbędnych do samodzielnego wykonywania zawodu, prowadzenia działalności naukowej, zarządzania procesem opieki oraz współpracy w interdyscyplinarnych zespołach terapeutycznych.

Program zapewnia absolwentom szerokie możliwości zatrudnienia, dalszego rozwoju zawodowego oraz kontynuacji kształcenia, wspierając ideę uczenia się przez całe życie i odpowiadając na wyzwania współczesnej ochrony zdrowia.

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja w programie studiów
Główny cel kształcenia	Przygotowanie do zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa
Profil absolwenta	Samodzielny specjalista, lider i koordynator opieki
Kluczowe kompetencje	Kliniczne, organizacyjne, badawcze, cyfrowe i społeczne
Możliwości zatrudnienia	Szpital, POZ, AOS, opieka długoterminowa, hospicja, administracja, szkolnictwo, działalność naukowa
Rozwój zawodowy	Specjalizacje, kursy, studia podyplomowe, Szkoła Doktorska

Nowoczesne elementy programu	CSM, OSCE, IPE, AMMS, AI, Evidence-Based Practice
------------------------------	---

3. ZASADY REKRUTACJI – OPIS KOMPETENCJI OCZEKIWANYCH OD KANDYDATA UBIEGAJĄCEGO SIĘ O PRZYJĘCIE NA STUDIA DRUGIEGO STOPNIA

3.1. Zasady ogólne rekrutacji

Rekrutacja na kierunek **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym**, prowadzony w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie, odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zasadami przyjmowania kandydatów na studia określonymi przez Uczelnię oraz wymaganiami wynikającymi ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Studia drugiego stopnia stanowią kontynuację kształcenia zawodowego rozpoczętego na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo. Kandydat powinien zatem posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne odpowiadające kwalifikacjom uzyskanym na poziomie studiów pierwszego stopnia oraz przygotowanie umożliwiające dalsze kształcenie na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

O przyjęcie na studia może ubiegać się osoba posiadająca **dypłom ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo i tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa**.

Szczegółowe warunki, tryb oraz terminy postępowania rekrutacyjnego określone są w aktualnie obowiązującej uchwale Senatu Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie dotyczącej zasad rekrutacji na studia w danym roku akademickim.

3.2. Kompetencje oczekiwane od kandydata

Od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo oczekuje się posiadania kompetencji uzyskanych w toku studiów pierwszego stopnia, stanowiących podstawę do pogłębiania wiedzy oraz rozwijania zaawansowanych umiejętności zawodowych.

Kandydat powinien posiadać podstawy wiedzy z zakresu nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz pielęgniarstwa, umożliwiające rozumienie uwarunkowań zdrowia i choroby, ocenę stanu zdrowia pacjenta oraz planowanie i realizowanie opieki pielęgniarstwiej.

W zakresie **wiedzy** oczekuje się w szczególności znajomości:

- podstaw nauk medycznych i nauk o zdrowiu istotnych dla praktyki pielęgniarstwiej;
- zasad rozpoznawania potrzeb zdrowotnych pacjenta;
- podstaw planowania, realizowania i oceny opieki pielęgniarstwiej;
- zasad profilaktyki chorób, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;
- podstaw farmakoterapii i bezpiecznego stosowania produktów leczniczych;
- zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta;
- podstaw organizacji systemu ochrony zdrowia;
- zasad bezpieczeństwa pacjenta oraz bezpieczeństwa wykonywania świadczeń zdrowotnych.

W zakresie **umiejętności** kandydat powinien być przygotowany do:

- przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego w zakresie właściwym dla zawodu pielęgniarstwa;
- rozpoznawania problemów i potrzeb zdrowotnych pacjenta;
- formułowania diagnoz pielęgniarstwa;
- planowania, realizowania i dokumentowania opieki pielęgniarstwa;
- wykonywania świadczeń zdrowotnych i procedur pielęgniarstwa zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami;
- prowadzenia edukacji zdrowotnej pacjenta i jego rodziny;
- komunikowania się z pacjentem, jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego;
- korzystania z aktualnej wiedzy medycznej oraz podstawowych źródeł informacji naukowej;
- posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi wykorzystywanymi w procesie kształcenia i praktyce zawodowej.

W zakresie **kompetencji społecznych** od kandydata oczekuje się:

- odpowiedzialności za podejmowane działania zawodowe;
- przestrzegania zasad etyki zawodowej;
- poszanowania godności, autonomii i praw pacjenta;
- gotowości do współpracy w zespole terapeutycznym;
- świadomości własnych ograniczeń oraz potrzeby korzystania z wiedzy i doświadczenia innych specjalistów;
- gotowości do systematycznego aktualizowania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych;
- odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy i uczenie się przez całe życie.

3.3. Kompetencje stanowiące podstawę dalszego kształcenia

Kompetencje uzyskane na studiach pierwszego stopnia stanowią punkt wyjścia do realizacji programu studiów drugiego stopnia, którego istotą jest ich pogłębianie, integrowanie i rozwijanie w kierunku większej samodzielności zawodowej oraz podejmowania bardziej złożonych zadań w praktyce pielęgniarstwa.

Kształcenie na studiach drugiego stopnia rozwija w szczególności kompetencje związane z:

- zaawansowaną oceną stanu zdrowia pacjenta;
- sprawowaniem opieki nad pacjentem z chorobami przewlekłymi i wielochorobowością;
- prowadzeniem edukacji terapeutycznej;
- koordynowaniem opieki zdrowotnej;
- podejmowaniem samodzielnych decyzji w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych;
- ordynowaniem określonych produktów leczniczych i wyrobów medycznych zgodnie z obowiązującymi uprawnieniami;
- wykorzystywaniem wyników badań naukowych w praktyce zawodowej;
- stosowaniu zasad Evidence-Based Practice (EBP);
- współpracą w zespołach interdyscyplinarnych;
- wykorzystywaniem nowoczesnych technologii medycznych i cyfrowych;
- rozwijaniem kompetencji w zakresie organizacji, zarządzania i jakości opieki pielęgniarstwa.

Tym samym profil kompetencyjny kandydata zapewnia możliwość płynnego przejścia od kwalifikacji uzyskanych na poziomie licencjackim do efektów uczenia się przewidzianych dla studiów drugiego stopnia.

3.4. Predyspozycje do podjęcia studiów drugiego stopnia

Ze względu na praktyczny profil studiów oraz specyfikę zawodu pielęgniarki istotne znaczenie mają również predyspozycje kandydata do dalszego rozwoju zawodowego.

Pożądane są w szczególności:

- motywacja do pogłębiania wiedzy i doskonalenia zawodowego;
- umiejętność samodzielnego uczenia się;
- zdolność krytycznej analizy informacji;
- odpowiedzialność i samodzielność;
- umiejętność współpracy;
- zdolność komunikowania się w środowisku zawodowym;
- gotowość do wykorzystywania nowych technologii;
- otwartość na zmiany zachodzące w praktyce pielęgniarskiej i systemie ochrony zdrowia.

Predyspozycje te nie stanowią odrębnych kryteriów formalnych postępowania rekrutacyjnego, lecz określają profil osoby przygotowanej do efektywnego uczestnictwa w kształceniu na studiach drugiego stopnia.

3.5. Powiązanie kompetencji kandydata z charakterem programu studiów

Program studiów drugiego stopnia został skonstruowany przy założeniu, że student rozpoczynający kształcenie posiada kwalifikacje zawodowe odpowiadające ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo.

Na tej podstawie program rozwija kompetencje na poziomie zaawansowanym, wykorzystując m.in.:

- zajęcia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (CSM);
- symulację medyczną wysokiej wierności;
- Objective Structured Clinical Examination (OSCE);
- kształcenie międzyprofesjonalne (IPE);
- analizę przypadków klinicznych;
- praktykę pielęgniarską opartą na dowodach naukowych;
- zajęcia z wykorzystaniem elektronicznej dokumentacji medycznej, w tym systemu AMMS;
- nowoczesne technologie cyfrowe;
- zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe.

Pozwala to na systematyczne przechodzenie od kompetencji uzyskanych na studiach pierwszego stopnia do zaawansowanych efektów uczenia się właściwych dla studiów magisterskich i profilu praktycznego.

3.6. Podsumowanie

Kandydatem na studia drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie jest absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, posiadający tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa oraz kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwe dla ukończonego poziomu kształcenia.

Posiadane przez kandydata przygotowanie stanowi podstawę do dalszego rozwoju kompetencji klinicznych, naukowych, organizacyjnych, edukacyjnych, cyfrowych i społecznych przewidzianych w programie studiów drugiego stopnia.

Przyjęte zasady rekrutacji zapewniają zachowanie ciągłości kształcenia oraz umożliwiają realizację programu prowadzącego do osiągnięcia efektów uczenia się właściwych dla 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, przy jednoczesnym zachowaniu praktycznego profilu studiów i przygotowaniu absolwenta do podejmowania zaawansowanych zadań zawodowych w zmieniającym się systemie ochrony zdrowia.

Tabela. Powiązanie kompetencji kandydata z dalszym kształceniem na studiach drugiego stopnia

Kompetencje kandydata	Kierunek rozwoju na studiach drugiego stopnia
Podstawowa ocena stanu zdrowia pacjenta	Zaawansowana ocena stanu zdrowia i podejmowanie decyzji klinicznych
Planowanie i realizacja opieki pielęgniarstwa	Zaawansowana i koordynowana opieka pielęgniarstwa
Edukacja zdrowotna	Edukacja terapeutyczna pacjenta z chorobą przewlekłą i wielochorobowością
Podstawy farmakoterapii	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych
Współpraca w zespole terapeutycznym	Współpraca interdyscyplinarna i IPE
Korzystanie ze źródeł wiedzy	Evidence-Based Practice i działalność naukowa
Podstawowe kompetencje cyfrowe	E-zdrowie, AMMS, technologie cyfrowe i narzędzia AI
Wykonywanie procedur pielęgniarstwa	Zaawansowane umiejętności kliniczne, CSM i OSCE
Odpowiedzialność zawodowa	Samodzielność, przywództwo i odpowiedzialność za jakość opieki

4. WARUNKI PROWADZENIA STUDIÓW I SPOSOBY REALIZACJI KSZTAŁCENIA

4.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** realizowany jest w warunkach zapewniających osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki oraz zgodnie z wymaganiami ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Proces kształcenia został zaprojektowany z uwzględnieniem nowoczesnych metod nauczania, potrzeb współczesnego systemu ochrony zdrowia oraz oczekiwań rynku pracy. Organizacja studiów zapewnia odpowiednie proporcje pomiędzy kształceniem teoretycznym i praktycznym, umożliwiając stopniowe rozwijanie kompetencji zawodowych oraz przygotowanie absolwentów do samodzielnego wykonywania zawodu.

4.2. Organizacja procesu kształcenia

Studia prowadzone są w formie **studiów stacjonarnych** i trwają **cztery semestry**.

Program obejmuje:

- **1300 godzin zajęć dydaktycznych;**
- **120 punktów ECTS;**
- zajęcia realizowane w formie:
 - wykładów,
 - seminariów,
 - ćwiczeń,
 - ćwiczeń w Centrum Symulacji Medycznej,
 - ćwiczeń tablicowych,
 - zajęć praktycznych,
 - praktyk zawodowych,
 - pracy własnej studenta.

Organizacja procesu kształcenia zapewnia logiczną sekwencję realizacji przedmiotów oraz stopniowe osiąganie efektów uczenia się, począwszy od pogłębiania wiedzy specjalistycznej, poprzez doskonalenie umiejętności praktycznych, aż do osiągnięcia kompetencji umożliwiających samodzielne wykonywanie zawodu.

Grupa A

Przedmioty rozwijające wiedzę specjalistyczną, kompetencje interpersonalne oraz umiejętności niezbędne do wykonywania zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej.

Grupa B

Przedmioty kliniczne obejmujące opiekę nad pacjentami z chorobami przewlekłymi, ultrasonografię, farmakologię i ordynowanie, koordynowaną opiekę zdrowotną oraz pielęgniarstwo taktyczne.

Grupa C

Przedmioty rozwijające kompetencje naukowe, obejmujące badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarki, seminarium dyplomowe oraz przygotowanie pracy magisterskiej.

Grupa D

Praktyki zawodowe realizowane jako odrębny moduł zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia.

Grupa F

Przedmioty wybieralne umożliwiające studentowi indywidualizację ścieżki kształcenia zgodnie z zainteresowaniami oraz planowanym rozwojem zawodowym.

4.3. Struktura programu studiów

Program studiów obejmuje grupy zajęć wynikające ze standardu kształcenia.

4.4. Formy prowadzenia zajęć

Proces dydaktyczny realizowany jest z wykorzystaniem zróżnicowanych metod i form nauczania.

Do podstawowych form prowadzenia zajęć należą:

- wykłady;
- seminaria;
- ćwiczenia audytoryjne;
- ćwiczenia praktyczne;
- ćwiczenia tablicowe;
- zajęcia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej;
- zajęcia praktyczne realizowane w podmiotach wykonujących działalność leczniczą;
- praktyki zawodowe;
- konsultacje indywidualne i grupowe;
- samokształcenie oraz praca własna studenta.

Dobór form prowadzenia zajęć jest uzależniony od zakładanych efektów uczenia się oraz charakteru przedmiotu.

4.5. Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej

Istotnym elementem procesu kształcenia jest wykorzystanie **Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej**, które umożliwia prowadzenie zajęć w warunkach odzwierciedlających rzeczywiste środowisko kliniczne.

Studenci doskonalą umiejętności praktyczne z wykorzystaniem:

- symulatorów wysokiej i średniej wierności;
- trenażerów procedur medycznych;
- stanowisk pielęgniarских;
- specjalistycznego sprzętu medycznego.

Proces dydaktyczny obejmuje przygotowanie do scenariusza, realizację symulacji oraz sesję omówienia (debriefing), umożliwiającą analizę podejmowanych decyzji oraz doskonalenie kompetencji klinicznych i komunikacyjnych.

4.6. Interprofessional Simulation Education (IPE)

Program studiów przewiduje realizację wybranych zajęć z wykorzystaniem **Interprofessional Simulation Education (IPE)**.

Wspólne zajęcia prowadzone są ze studentami kierunków:

- Ratownictwo Medyczne;
- Dietetyka.

Realizacja zajęć w zespołach interdyscyplinarnych umożliwia rozwijanie kompetencji współpracy, komunikacji oraz wspólnego podejmowania decyzji terapeutycznych zgodnie z efektem uczenia się **K.S8 i K.S9**.

4.7. Wykorzystanie nowoczesnych technologii

Proces kształcenia obejmuje wykorzystanie nowoczesnych technologii wspierających proces dydaktyczny.

Studenci zdobywają kompetencje w zakresie:

- elektronicznej dokumentacji medycznej z wykorzystaniem systemu **AMMS**;
- korzystania z platform e-learningowych;
- wyszukiwania informacji naukowej;
- wykorzystania baz danych;
- stosowania narzędzi sztucznej inteligencji wspomagających analizę literatury naukowej oraz przygotowanie materiałów dydaktycznych.

Program kładzie nacisk na odpowiedzialne, etyczne i krytyczne wykorzystywanie technologii cyfrowych w praktyce zawodowej.

4.8. Metody dydaktyczne

W procesie kształcenia wykorzystywane są aktywizujące metody nauczania, umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla kierunku.

Najczęściej stosowane metody obejmują:

- wykład problemowy;
- analizę przypadku (case study);
- symulację medyczną;
- dyskusję dydaktyczną;
- projekt;
- pracę w grupach;
- ćwiczenia praktyczne;
- trening umiejętności;
- nauczanie z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
- metodę odwróconej klasy (flipped classroom), tam gdzie jest to uzasadnione charakterem zajęć.

4.9. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest z wykorzystaniem metod adekwatnych do charakteru realizowanych zajęć.

Obejmuje ona:

- egzaminy pisemne;
- egzaminy ustne;
- kolokwia;
- testy;
- ocenę wykonania procedur praktycznych;
- egzaminy typu **Objective Structured Clinical Examination (OSCE)**;
- ocenę pracy w warunkach symulowanych;
- ocenę zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- ocenę projektów, prezentacji oraz pracy własnej studenta.

4.10. Baza dydaktyczna

Proces kształcenia realizowany jest z wykorzystaniem infrastruktury Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą współpracujących z Uczelnią.

Do dyspozycji studentów pozostają:

- sale wykładowe;
- sale seminaryjne;
- Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej;
- pracownie umiejętności pielęgniarских;
- pracownie komputerowe;
- biblioteka wraz z dostępem do elektronicznych baz danych;
- platforma e-learningowa;
- baza kliniczna obejmująca podmioty lecznicze, w których realizowane są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe.

4.11. Podsumowanie

Program studiów realizowany jest w warunkach zapewniających osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz wysoką jakość procesu dydaktycznego. Organizacja studiów, nowoczesna baza dydaktyczna oraz wykorzystanie innowacyjnych metod nauczania umożliwiają studentom rozwijanie kompetencji zawodowych odpowiadających wymaganiom współczesnego systemu ochrony zdrowia.

Szczególnym atutem programu jest wykorzystanie Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej, egzaminów OSCE, elektronicznej dokumentacji medycznej, kształcenia międzyprofesjonalnego (IPE) oraz nowoczesnych technologii wspierających proces dydaktyczny. Rozwiązania te sprzyjają rozwijaniu samodzielności zawodowej, umiejętności współpracy w zespołach terapeutycznych oraz przygotowaniu absolwentów do wykonywania zawodu zgodnie z najwyższymi standardami jakości.

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja w programie studiów
Organizacja studiów	4 semestry, 1300 godzin, 120 ECTS
Profil studiów	Praktyczny
Formy zajęć	Wykłady, seminaria, ćwiczenia, CSM, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe
Nowoczesne metody dydaktyczne	CSM, OSCE, IPE, AMMS, AI
Baza dydaktyczna	Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej, pracownie, biblioteka, baza kliniczna
Weryfikacja efektów uczenia się	Egzaminy, OSCE, ocena praktyk, projekty, testy
Współpraca interdyscyplinarna	Zajęcia IPE ze studentami Ratownictwa Medycznego i Dietetyki

a) Wykaz nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku studiów wraz z określeniem udziału procentowego godzin zajęć dydaktycznych realizowanych przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, wraz z wyszczególnieniem prowadzonych przedmiotów oraz wskazaniem koordynatorów przedmiotów

Lp.	Nazwisko i imię	Tytuł naukowy/ stopień naukowy/ tytuł zawodowy	Stanowisko	Prowadzony przedmiot / przedmioty	Dziedzina(y) nauki / dyscyplina(y) naukowa(e)	Podstawowe miejsce pracy (tak / nie)
1	Ireneusz Barziej	dr n. med.	prof. PANS w Nysie	Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – tlenoterapia ciągła i mechaniczna oraz pielęgnowanie dorosłego wentylowanego mechanicznie	dziedzina nauk medycznych / medycyna Dyscyplina 1 nauki medyczne	tak
2	Małgorzata Gądek	mgr	instruktor	Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu oddechowego (niewydolność oddechowa, POChP) Pielęgniarstwo epidemiologiczne Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby układu krążenia Opieka i edukacja zdrowotna w cukrzycy Opieka i edukacja zdrowotna w przypadku ran przewlekłych i przetok	Dyscyplina 1 nauki o zdrowiu	tak
3	Małgorzata Hoc	mgr	instruktor	Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa Poradnictwo w pielęgniarstwie		tak
4	Katarzyna Chareża	mgr	instruktor	Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach	Dyscyplina 1 nauki medyczne	nie

				przewlekłych układu oddechowego (niewydolność oddechowa, POChP) Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby układu krążenia Opieka i edukacja zdrowotna w cukrzycy Opieka i edukacja zdrowotna w chorobach nowotworowych Schorzenia krwi związane z wiekiem (D1)		
5	Agnieszka Wolińska-Grabowska	dr n. med.	prof. PANS w Nysie	Dydaktyka medyczna	dziedzina nauk medycznych / medycyna Dyscyplina 1 nauki medyczne 75% Dyscyplina 2 nauki o zdrowiu 25%	tak
6	Katarzyna Drabczyk	mgr	wykładowca	Język angielski		
7	Marian Sosada	dr hab. N. farm., prof. ucz.	profesor	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych Farmakologia (PLAN B)	nauki farmaceutyczne / nauki farmaceutyczne nauki techniczne / nauki techniczne Dyscyplina 1 nauki farmaceutyczne 50% Dyscyplina 2 nauki o zdrowiu 50%	tak
8	Paulina Ludwa	mgr	asystent	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych)		nie
9	Katarzyna Kulińska	mgr	asystent	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych Ocena stanu zdrowia pacjenta w wieku senioralnym Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych) Ocena stanu zdrowia pacjenta w wieku podeszłym		nie
10	Krystyna Rasławska	dr n. med.	adiunkt	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu oddechowego (niewydolność oddechowa, POChP)	dziedzina nauk medycznych / medycyna	nie
11	Danuta Abram	mgr	wykładowca	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach	Dyscyplina 1 nauki medyczne	tak

				przewlekłych – choroby o podłożu alergicznym		
12	Marzanna Derkacz-Jedynak	lek. med.	wykładowca	Ocena stanu zdrowia pacjenta w wieku senioralnym POZ (PLAN B) Ocena stanu zdrowia pacjenta w wieku podeszłym	Dyscyplina 1 nauki medyczne	tak
13	Alicja Różyk-Myrta	dr	adiunkt	Poradnictwo w pielęgniarstwie Pielęgniarstwo epidemiologiczne Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby nerek (leczenie nerkozastępcze, w tym dializoterapia) Pielęgniarstwo wielokulturowe Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej	dziedzina nauk humanistycznych / nauki o polityce Dyscyplina 1 nauki o zdrowiu 50% Dyscyplina 2 nauki medyczne 50%	tak
14	Wojciech Bogaliński	mgr	asystent	Poradnictwo w pielęgniarstwie		nie
15	Anna Walkiewicz	mgr	wykładowca	Farmakologia (PLAN B)		nie
16	Ewa Malczyk	dr inż.	prof. ucz.	Dietetyka (PLAN B) Statystyka medyczna	dziedzina nauk rolniczych / technologia żywności i żywienia Dyscyplina 1 nauki o zdrowiu	tak
17	Anna Kołodziej	mgr	instruktor	POZ (PLAN B) Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne Koordynowana opieka zdrowotna		nie
18	Patrycja Twardowska	mgr	lektor	Język angielski		
19	Dorota Kulczycka	mgr	instruktor	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby układu krążenia Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby nerek (leczenie nerkozastępcze, w tym dializoterapia)	Dyscyplina 1 nauki o zdrowiu	tak
20	Barbara Próchnicka	mgr	instruktor	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – leczenie żywieniowe dojelitowe i pozajelitowe		tak
21	Beata Jankowska-Polańska	prof.	Professor	Badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarstwa Opieka i edukacja zdrowotna w cukrzycy Badania naukowe w pielęgniarstwie	dziedzina nauk o zdrowiu / dziedzina nauk o Zdrowiu dziedzina nauk medycznych / medycyna Dyscyplina 1 nauki medyczne	nie
22	Andrzej Brodziak	prof. dr hab. n. med.	Professor	Praktyka zawodowa pielęgniarstwa oparta na dowodach naukowych Informacja naukowa	dziedzina nauk medycznych / medycyna Dyscyplina 1 nauki medyczne	tak

23	Katarzyna Malewicz	dr n. med.		Opieka i edukacja zdrowotna w chorobach nowotworowych Informacja naukowa	dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu / nauki o Zdrowiu	
24	Anna Baranowska-Żabińska	mgr	instruktor	Opieka i edukacja zdrowotna w chorobach nowotworowych		nie
25	Lucyna Frihauf	mgr	wykładowca	Opieka i edukacja zdrowotna w przypadku ran przewlekłych i przetok Koordynowana opieka zdrowotna	Dyscyplina 1 nauki medyczne	tak
26	Monika Nowakowska-Bañcarz	mgr	asystent	Opieka i edukacja zdrowotna w przypadku ran przewlekłych i przetok	Dyscyplina 1 nauki medyczne	tak
27	Magdalena Wielińska	lek. med.	asystent	Psychiatria z uwzględnieniem psychospołecznych problemów ludzi starszych		nie
28	Dariusz Sokołowski	dr n. med.	adiunkt	Endoskopia	dziedzina nauk medycznych / medycyna Dyscyplina 1 nauki medyczne	tak
29	Sylwia Pawlik	mgr	instruktor	Endoskopia		nie
30	Alicja Ulman	mgr	instruktor	Opieka i edukacja zdrowotna w zaburzeniach psychicznych i neurologicznych	☐ Dyscyplina 1 nauki medyczne 50% ☐ Dyscyplina 2 Pedagogika 50%	tak
31	Esterka Kołat	mgr	wykładowca	Opieka i edukacja zdrowotna w zaburzeniach psychicznych i neurologicznych	Dyscyplina 1 nauki medyczne	tak
32	Ewa Ziółko	prof. dr hab. n. med.	prof. PANS w Nysie	Schorzenia krwi związane z wiekiem (D1)	nauki medyczne / medycyna-choroby wewnętrzne nauki medyczne / medycyna Dyscyplina 1 nauki medyczne	Nie

Szczegółowy wykaz prowadzonych zajęć w pełnym cyklu kształcenia

Lp.	Nazwisko i imię	Semestr	Prowadzony przedmiot / przedmioty	Sposób wyliczenia godzin	Łącznie godz.	Koordynator przedmiotu
1	Ireneusz Barziej	I, II	I: Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – tlenoterapia ciągła i mechaniczna oraz pielęgnowanie dorosłego wentylowanego mechanicznie	I: 10 W + 10×2 ĆW = 30 II: 10 W + 10×5 ĆW-CSM + 5×5 ZP = 85	115	Koordynator przedmiotu
2	Małgorzata Gądek	I, II, III	I: Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa I: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu oddechowego (niewydolność oddechowa, POChP) II: Pielęgniarstwo epidemiologiczne II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby układu krążenia III: Opieka i edukacja zdrowotna w cukrzycy III: Opieka i edukacja zdrowotna w przypadku ran przewlekłych i przetok	I: 15 W + 10×6 ZP = 75 I: 10 W + 5×6 ĆW-CSM + 5×6 ZP = 70 II: 15×5 ĆW-CSM + 5×5 ZP = 100 II: 10×5 ĆW-CSM = 50 III: 7 W + 10×2 ĆW = 27 III: 10×5 ZP = 50	372	
3	Małgorzata Hoc	I	I: Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa I: Poradnictwo w pielęgniarstwie	I: 25×3 ĆW-CSM = 75 I: 15×6 ĆW-CSM + 5×6 ZP = 120	195	

Lp.	Nazwisko i imię	Semestr	Prowadzony przedmiot / przedmioty	Sposób wyliczenia godzin	Łącznie godz.	Koordynator przedmiotu
4	Katarzyna Charęza	I, II, III, IV	I: Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki I: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu oddechowego (niewydolność oddechowa, POChP) II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby układu krążenia III: Opieka i edukacja zdrowotna w cukrzycy III: Opieka i edukacja zdrowotna w chorobach nowotworowych IV: Schorzenia krwi związane z wiekiem (D1)	I: 25×3 ĆW-CSM = 75 I: 15×6 ĆW-CSM = 90 II: 10×5 ĆW-CSM = 50 III: 10×5 ZP = 50 III: 10×5 ZP = 50 IV: 9×2 ĆW = 18	333	
5	Agnieszka Wolińska-Grabowska	I, II	I: Dydaktyka medyczna II: Dydaktyka medyczna	I: 10 W + 15×2 ĆW = 40 II: 5 W + 10×2 ĆW = 25	65	Koordynator przedmiotu
6	Katarzyna Drabczyk	I, II, III	I: Język angielski II: Język angielski III: Język angielski	I: 30×3 ĆW = 90 II: 30×1 ĆW = 30 III: 30×3 ĆW = 90	210	Koordynator przedmiotu
7	Marian Sosada	I	I: Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych I: Farmakologia (PLAN B)	I: 10 W = 10 I: 15 W = 15	25	Koordynator przedmiotu
8	Paulina Ludwa	I, II	I: Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych)	I: 25×6 ĆW-CSM = 150 II: 6×5 ĆW-CSM = 30	180	
9	Katarzyna Kulińska	I, II, III	I: Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	I: 5×6 ZP = 30	200	
			I: Ocena stanu zdrowia pacjenta w wieku senioralnym	I: 10×6 ĆW-CSM + 5×6 ZP = 90		
			II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych)	II: 10 W + 4×5 ĆW-CSM + 5×5 ZP = 55		Koordynator przedmiotu
			III: Ocena stanu zdrowia pacjenta w wieku podeszłym	III: 5×5 ZP = 25		
10	Krystyna Rasławska	I	I: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu oddechowego (niewydolność oddechowa, POChP)	I: 5×6 ZP = 30	30	
11	Danuta Abram	I	I: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby o podłożu alergicznym	I: 7 W + 12×6 ĆW-CSM + 6×6 ZP = 115	115	Koordynator przedmiotu
12	Marzanna Derkacz-Jedynak	I, III	I: Ocena stanu zdrowia pacjenta w wieku senioralnym I: POZ (PLAN B) III: Ocena stanu zdrowia pacjenta w wieku podeszłym	I: 10 W + 10×6 ĆW-CSM + 5×6 ZP = 100 I: 5 W = 5 III: 5×5 ZP = 25	130	Koordynator przedmiotu
13	Alicja Różyk-Myrta	I, II, III	I: Poradnictwo w pielęgniarstwie II: Pielęgniarstwo epidemiologiczne II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby nerek (leczenie nerkozastępcze, w tym dializoterapia) III: Pielęgniarstwo wielokulturowe III: Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne III: Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej	I: 10 W = 10 II: 10 W = 10 II: 10 W = 10 III: 15 W (w tym 9 on-line) + 10×2 S = 35 III: 10 W = 10 III: 10 W (w tym 6 on-line) + 10×2 S = 30	105	Koordynator przedmiotu
14	Wojciech Bogaliński	I	I: Poradnictwo w pielęgniarstwie	I: 5×6 ĆW-CSM = 30	30	
15	Anna Walkiewicz	I	I: Farmakologia (PLAN B)	I: 10×1 = 10	10	
16	Ewa Malczyk	I, II, III	I: Dietetyka (PLAN B) II: Statystyka medyczna III: Statystyka medyczna	I: 2 W + 2×1 = 4 II: 10 W + 15×2 ĆW = 40 III: 15×2 ĆW = 30	74	Koordynator przedmiotu
17	Anna Kołodziej	I, III, IV	I: POZ (PLAN B) III: Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne IV: Koordynowana opieka zdrowotna	I: 10×1 = 10 III: 10×2 ĆW + 10×5 ZP = 70 IV: 10×2 ĆW = 20	100	
18	Patrycja Twardowska	II	II: Język angielski	II: 30×1 ĆW = 30	30	
19	Dorota Kulczycka	II	II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby układu krążenia	II: 10 W + 10×5 ZP = 60	185	
			II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby nerek (leczenie nerkozastępcze, w tym dializoterapia)	II: 15×5 ĆW-CSM + 10×5 ZP = 125		
20	Barbara Próchnicka	II	II: Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – leczenie żywieniowe dojelitowe i pozajelitowe	II: 10 W + 15×5 ĆW-CSM + 5×5 ZP = 110	110	Koordynator przedmiotu
21	Beata Jankowska-Polańska	II, III, IV	II: Badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarki III: Opieka i edukacja zdrowotna w cukrzycy III: Badania naukowe w pielęgniarstwie IV: Badania naukowe w pielęgniarstwie	II: 10 W + 15×2 S = 40 III: 8 W = 8 III: 15×2 S = 30 IV: 15×2 S = 30	108	Koordynator przedmiotu

Lp.	Nazwisko i imię	Semestr	Prowadzony przedmiot / przedmioty	Sposób wyliczenia godzin	Łącznie godz.	Koordynator przedmiotu
22	Andrzej Brodziak	II, III	II: Praktyka zawodowa pielęgniarki oparta na dowodach naukowych III: Informacja naukowa	II: 10 W + 10×2 ĆW = 30 III: 10 W + 10×1 S = 20	50	Koordynator przedmiotu
23	Katarzyna Malewicz	III	III: Opieka i edukacja zdrowotna w chorobach nowotworowych III: Informacja naukowa	III: 10 W = 10 III: 10×1 S = 10	20	Koordynator przedmiotu
24	Anna Baranowska-Żabińska	III	III: Opieka i edukacja zdrowotna w chorobach nowotworowych	III: 10×2 ĆW = 20	20	
25	Lucyna Frihauf	III, IV	III: Opieka i edukacja zdrowotna w przypadku ran przewlekłych i przetok IV: Koordynowana opieka zdrowotna	III: 15 W + 10×5 ZP = 65 IV: 10 W = 10	75	Koordynator przedmiotu
26	Monika Nowakowska-Bañcarz	III	III: Opieka i edukacja zdrowotna w przypadku ran przewlekłych i przetok	III: 15×2 ĆW = 30	30	
27	Magdalena Wieliška	III	III: Psychiatria z uwzględnieniem psychospołecznych problemów ludzi starszych	III: 10 W on-line = 10	10	Koordynator przedmiotu
28	Dariusz Sokołowski	IV	IV: Endoskopia	IV: 10 W = 10	10	Koordynator przedmiotu
29	Sylwia Pawlik	IV	IV: Endoskopia	IV: 20×5 ZP = 100	100	
30	Alicja Ulman	IV	IV: Opieka i edukacja zdrowotna w zaburzeniach psychicznych i neurologicznych	IV: 10 W + 10×2 ĆW + 15×5 ZP = 105	105	Koordynator przedmiotu
31	Estera Kołat	IV	IV: Opieka i edukacja zdrowotna w zaburzeniach psychicznych i neurologicznych	IV: 5 W + 5×5 ZP = 30	30	
32	Ewa Ziółko	IV	IV: Schorzenia krwi związane z wiekiem (D1)	IV: 10 W + 1×2 ĆW = 12	12	Koordynator przedmiotu

b) Infrastruktura dydaktyczna

Charakterystyka ogólna infrastruktury dydaktycznej Uczelni

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie dysponuje rozbudowaną infrastrukturą dydaktyczną zapewniającą warunki do realizacji programu studiów na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym. Baza lokalowa i wyposażenie Uczelni umożliwiają prowadzenie zajęć teoretycznych, seminaryjnych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych oraz zajęć kształtujących zaawansowane umiejętności praktyczne.

PANS w Nysie posiada łącznie 114 sal dydaktycznych, obejmujących:

Rodzaj pomieszczeń dydaktycznych	Liczba pomieszczeń	Łączna liczba miejsc
Sale wykładowe	16	1052
Sale ćwiczeniowe i seminaryjne	25	634
Laboratoria	5	69
Laboratoria komputerowe	10	191
Pracownie specjalistyczne	58	652
Razem	114	2598

Całkowita powierzchnia budynków Uczelni wynosi 18 091,32 m², w tym 6708,17 m² powierzchni dydaktycznej.

Infrastruktura informatyczna obejmuje 300 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. We wszystkich budynkach Uczelni dostępna jest bezprzewodowa sieć internetowa. Biblioteczne Centrum Obsługi zapewnia 26 miejsc, w tym 6 stanowisk komputerowych. Uczelnia dysponuje również stanowiskami komputerowymi dostosowanymi do potrzeb osób słabowidzących.

PANS w Nysie prowadzi działalność w budynkach oznaczonych literami: A – Budynek Główny, C – Akademickie Centrum Zrównoważonego Rozwoju, D – Collegium Medicum, DS – Dom Studenta, E – Collegium Civitas, F – Collegium Philologicum, G – Collegium Polytechnicum, H – Collegium Artium, R – Rektorat, X – Hala Sportowa oraz Z – laboratoria specjalistyczne Wydziału Nauk Technicznych.

Z punktu widzenia realizacji programu studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo podstawowe znaczenie mają przede wszystkim Budynek A oraz Budynek D –

Collegium Medicum, w których realizowana jest większość zajęć studentów Wydziału Nauk Medycznych.

Budynek A – Budynek Główny

Budynek A, zlokalizowany przy ul. Chodowieckiego 4, stanowi jeden z głównych obiektów dydaktycznych wykorzystywanych w kształceniu studentów kierunku pielęgniarstwo. Powierzchnia całkowita budynku wynosi 2890,89 m², w tym powierzchnia dydaktyczna 885,86 m².

W budynku znajdują się m.in.:

- Wydział Nauk Medycznych;
- Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej;
- Biblioteka;
- sale wykładowe i ćwiczeniowe;
- pracownia komputerowa;
- pomieszczenia administracyjne i dziekanatowe.

Baza dydaktyczna obejmuje 6 sal wykładowych, salę ćwiczeniową, pracownię komputerową oraz 15 specjalistycznych pracowni Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej.

Salę wykładową dysponują łącznie 328 miejscami, sala ćwiczeniowa – 36 miejscami, pracownia komputerowa – 19 stanowiskami, natomiast specjalistyczne pracownie MCSM – łącznie 130 miejscami.

Salę wykładową i ćwiczeniową wyposażone są w 85-calowe monitory dotykowe pełniące funkcję tablic interaktywnych, co umożliwia prowadzenie zajęć z wykorzystaniem multimedialnych i interaktywnych metod dydaktycznych.

Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej

Kluczowym elementem infrastruktury służącej praktycznemu przygotowaniu studentów jest Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) znajdujące się w Budynku A.

MCSM umożliwia prowadzenie kształcenia w warunkach symulowanych, odwzorowujących rzeczywiste sytuacje kliniczne i środowisko pracy pielęgniarki. Infrastruktura Centrum pozwala na realizację zarówno ćwiczeń proceduralnych, jak i złożonych scenariuszy klinicznych, w tym symulacji wysokiej wierności.

W strukturze MCSM znajdują się m.in.:

- sala symulacji wysokiej wierności;
- sala symulacji w zakresie ALS;
- sala symulacji w zakresie BLS;
- sala symulacji medycznej z udziałem pacjenta standaryzowanego;
- sala egzaminacyjna OSCE;
- sale ćwiczeń umiejętności pielęgniarstkich;
- sala ćwiczeń umiejętności technicznych;
- sala ćwiczeń umiejętności pielęgniarstkich odwzorowująca warunki opieki domowej;
- sala prebriefingu i debriefingu;
- sala debriefingu;

- pomieszczenie kontrolne;
- myjnia chirurgiczna;
- pomieszczenia techniczne;
- magazyny sprzętu medycznego.

Tak zorganizowana infrastruktura umożliwia prowadzenie procesu kształcenia zgodnie z założeniami współczesnej edukacji medycznej – od nauki pojedynczych czynności i procedur, poprzez rozwiązywanie przypadków klinicznych, aż do kompleksowych scenariuszy symulacyjnych wymagających podejmowania decyzji, komunikacji i współpracy zespołowej.

Wypożyczenie Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej

MCSM dysponuje specjalistycznym wyposażeniem umożliwiającym prowadzenie zajęć dotyczących opieki nad pacjentem w różnym wieku i stanie klinicznym.

Do wyposażenia należą m.in.:

- fantom pacjenta dorosłego wysokiej wierności wraz z oprogramowaniem symulacyjnym;
- fantom pacjenta geriatrycznego wysokiej wierności;
- fantom pacjenta pediatrycznego wysokiej wierności;
- fantom wcześniaka do nauki dostępu naczyniowego;
- zaawansowany fantom noworodka;
- stanowisko do resuscytacji noworodka;
- respirator;
- defibrylator manualny z EKG;
- defibrylatory treningowe AED;
- aparaty EKG;
- pompy infuzyjne;
- specjalistyczne łóżka intensywnej terapii;
- stanowiska do wykonywania iniekcji i pobierania materiału laboratoryjnego;
- trenażery wkłuc dożylnych, śródskórnych, domięśniowych i doszpikowych;
- trenażery zabezpieczania dróg oddechowych;
- trenażery cewnikowania;
- modele do pielęgnacji ran i stomii;
- model do zakładania zgłębnika;
- butle tlenowe;
- wózki inwalidzkie i rehabilitacyjne;
- wózek prysznicowy;
- sprzęt wspomagający opiekę nad osobami starszymi i niesamodzielnymi;
- dynamometr geriatryczny;
- symulator odczuć starczych;
- lampy zabiegowe;
- lampy bakteriobójcze;
- system umożliwiający obserwację i rejestrowanie przebiegu symulacji, komunikowanie się ze studentami oraz sterowanie symulatorami.

Wyposażenie umożliwia prowadzenie zajęć metodą symulacji medycznej oraz realizację prebriefingu, scenariusza symulacyjnego i debriefingu, a także prowadzenie egzaminów praktycznych z wykorzystaniem formuły OSCE.

Specjalistyczna aparatura wykorzystywana w kształceniu studentów pielęgniarstwa II stopnia

Ze względu na specyfikę studiów drugiego stopnia i konieczność rozwijania zaawansowanych umiejętności pielęgniarских, baza dydaktyczna kierunku obejmuje również specjalistyczną aparaturę i wyposażenie stosowane we współczesnej praktyce klinicznej.

Do szczególnie istotnego wyposażenia należą:

Aparat ultrasonograficzny

Studenci mają dostęp do wysokiej jakości aparatu ultrasonograficznego (USG), wykorzystywanego podczas zajęć z zakresu ultrasonografii w praktyce pielęgniarskiej.

Aparatura umożliwia nabywanie i doskonalenie umiejętności praktycznych związanych z zastosowaniem ultrasonografii w zakresie przewidzianym programem studiów i odpowiadającym kompetencjom zawodowym pielęgniarzki.

Aparatura do terapii podciśnieniowej ran – NPWT/VAC

Baza dydaktyczna obejmuje specjalistyczny sprzęt do terapii podciśnieniowej ran (NPWT/VAC).

Sprzęt wykorzystywany jest w kształceniu dotyczącym opieki nad pacjentem z ranami przewlekłymi i trudno gojącymi się. Umożliwia praktyczne zapoznanie studentów z przygotowaniem pacjenta i rany, zakładaniem systemu podciśnieniowego, kontrolowaniem jego działania oraz monitorowaniem przebiegu terapii.

Aparatura do oznaczania wskaźnika ABI

Studenci mają możliwość praktycznego wykonywania pomiaru wskaźnika kostka–ramię (ABI – Ankle-Brachial Index).

Aparatura wykorzystywana jest podczas zajęć dotyczących oceny ukrwienia kończyn dolnych, opieki nad pacjentem z ranami przewlekłymi oraz kwalifikowania pacjenta do bezpiecznego stosowania kompresjoterapii.

Spirometr

Na wyposażeniu znajduje się również spirometr, wykorzystywany w kształceniu dotyczącym opieki nad pacjentami z chorobami układu oddechowego.

Sprzęt umożliwia praktyczne przygotowanie studentów do właściwego przygotowania pacjenta do badania, wykonywania pomiaru oraz analizy uzyskiwanych parametrów w zakresie odpowiadającym kompetencjom pielęgniarzki.

Wyposażenie do wykonywania skórnych testów punktowych – prick-testów

Baza dydaktyczna umożliwia również prowadzenie praktycznego kształcenia w zakresie wykonywania skórnych testów punktowych (prick-testów) stosowanych w diagnostyce chorób alergicznych.

Studenci mają możliwość doskonalenia umiejętności dotyczących przygotowania pacjenta, prawidłowego przeprowadzenia procedury, obserwacji reakcji skórnej oraz dokumentowania uzyskanych wyników.

Wypożyczenie do wykonywania testów płatkowych

Dostępne jest także wyposażenie do wykonywania testów płatkowych, umożliwiające praktyczne przygotowanie studentów do udziału w diagnostyce alergii kontaktowej, obejmujące przygotowanie pacjenta, zakładanie testów, obserwację reakcji oraz dokumentowanie wyników.

Pozostałe wyposażenie specjalistyczne

Kształcenie studentów wspierane jest ponadto przez:

- sprzęt i materiały wykorzystywane w specjalistycznym leczeniu ran;
- wyposażenie do kompresjoterapii;
- sprzęt do pielęgnacji stomii i przetok;
- sprzęt do tlenoterapii;
- wyposażenie umożliwiające naukę opieki nad pacjentem wentylowanym mechanicznie;
- pompy infuzyjne i wyposażenie wykorzystywane w terapii infuzyjnej;
- modele, fantomy i trenażery specjalistyczne.

Dostępność rzeczywistej aparatury medycznej umożliwia studentom nie tylko poznawanie zasad jej działania, ale przede wszystkim praktyczne wykonywanie procedur, analizowanie uzyskiwanych informacji oraz integrowanie wyników oceny pacjenta z procesem podejmowania decyzji klinicznych.

Budynek D – Collegium Medicum

Drugim podstawowym obiektem wykorzystywanym w kształceniu studentów kierunku pielęgniarstwo jest Collegium Medicum im. Konrada Emila Blocha, zlokalizowane przy ul. Ujejskiego 12.

Powierzchnia całkowita budynku wynosi 3227,19 m², natomiast powierzchnia dydaktyczna 1275,62 m².

Baza dydaktyczna Collegium Medicum obejmuje:

- 3 sale wykładowe – łącznie 252 miejsca;
- sale seminaryjne i ćwiczeniowe;
- pracownie specjalistyczne;
- laboratorium komputerowe;
- 2 laboratoria chemiczne;
- pracownie fantomowe;
- pracownie umiejętności ratowniczych;
- pracownię anatomii;
- pracownię fizyki;
- pracownię antropometryczną;
- infrastrukturę do prowadzenia symulacji medycznych.

W Collegium Medicum dostępne są m.in.:

- symulator ambulansu typu C wraz z pełnym wyposażeniem medycznym i systemem debriefingu;
- symulator pacjenta dorosłego;

- zestaw wirtualnego symulatora medycznego VR, umożliwiający realizację wieloosobowych symulacji medycznych;
- zaawansowany fantom reanimacyjny z modułem urazowym;
- fantomy BLS osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia;
- urządzenie do automatycznej kompresji klatki piersiowej;
- trenażery zabezpieczania dróg oddechowych;
- trenażery obwodowych wkłuć dożylnych;
- zaawansowany symulator wysokiej wierności osoby dorosłej z modułem ran krwawiących;
- trenażery konikotomii i konikopunkcji;
- trenażery odbarczania odmy prężnej i drenażu opłucnej;
- trenażery tamowania masywnych krwotoków;
- wyposażenie do ratownictwa taktycznego;
- systemy monitorowania pacjenta;
- systemy audio-video wykorzystywane podczas symulacji.

Infrastruktura ta może być wykorzystywana również podczas kształcenia interprofesjonalnego, w szczególności zajęć realizowanych wspólnie lub we współpracy ze studentami kierunku Ratownictwo Medyczne.

Powiązanie specjalistycznego wyposażenia z programem studiów

Wyposażenie infrastruktury dydaktycznej jest powiązane z efektami uczenia się oraz treściami przewidzianymi w programie studiów drugiego stopnia.

Szczególne znaczenie ma możliwość wykorzystania specjalistycznej aparatury podczas realizacji zajęć z zakresu:

- ultrasonografii w praktyce pielęgniarstwa;
- pielęgniarstwa infuzyjnego;
- opieki nad pacjentem z ranami przewlekłymi i przetokami;
- kompresjoterapii;
- opieki nad pacjentem z chorobami układu oddechowego;
- opieki nad pacjentem z chorobami o podłożu alergicznym;
- tlenoterapii i wentylacji mechanicznej;
- opieki geriatrycznej;
- zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa.

Istotną wartością infrastruktury jest możliwość tworzenia kompleksowych stanowisk i sytuacji dydaktycznych, w których student wykorzystuje kilka wzajemnie powiązanych umiejętności.

Przykładowo w kształceniu dotyczącym ran przewlekłych możliwe jest połączenie oceny stanu pacjenta i rany, wykonania pomiaru ABI, oceny możliwości zastosowania kompresjoterapii, doboru właściwego sposobu postępowania oraz zastosowania terapii podciśnieniowej NPWT/VAC.

W obszarze chorób układu oddechowego i alergicznych możliwe jest natomiast praktyczne wykorzystywanie spirometru, wyposażenia do wykonywania prick-testów i testów płatkowych, a następnie integrowanie uzyskanych informacji z planowaniem opieki i edukacji terapeutycznej pacjenta.

Takie rozwiązanie pozwala odejść od nauczania pojedynczych procedur na rzecz kompleksowego kształtowania kompetencji klinicznych i decyzyjnych właściwych dla absolwenta studiów drugiego stopnia.

Infrastruktura informatyczna i multimedialna

Proces dydaktyczny wspierany jest przez rozbudowaną infrastrukturę informatyczną i multimedialną Uczelni.

PANS w Nysie dysponuje 300 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu, a we wszystkich budynkach zapewniony jest dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej.

Laboratoria komputerowe i wyposażenie multimedialne umożliwiają realizację zajęć wymagających korzystania z elektronicznych źródeł informacji, opracowywania danych, przygotowywania projektów oraz rozwijania kompetencji cyfrowych studentów.

Infrastruktura ta wspiera również realizację treści dotyczących informacji naukowej, praktyki zawodowej opartej na dowodach naukowych, cyfryzacji ochrony zdrowia, elektronicznej dokumentacji medycznej oraz wykorzystania nowoczesnych narzędzi cyfrowych w działalności zawodowej pielęgniarki.

Biblioteka i infrastruktura do samodzielnej pracy studentów

W Budynku A znajduje się Biblioteka PANS w Nysie oraz Biblioteczne Centrum Obsługi, dysponujące 26 miejscami, w tym 6 stanowiskami komputerowymi.

Infrastruktura biblioteczna umożliwia studentom korzystanie z księgozbioru, zasobów elektronicznych oraz stanowisk komputerowych. Zapewnia tym samym warunki do przygotowywania się do zajęć i zaliczeń, realizacji projektów, wyszukiwania i analizy literatury naukowej oraz przygotowania pracy dyplomowej.

Uczelnia posiada ponadto 12 sal ćwiczeniowych przeznaczonych do pracy własnej studentów.

Dostępność infrastruktury dla osób ze szczególnymi potrzebami

Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

W Budynku A dostęp na parter zapewnia podjazd zewnętrzny, natomiast przemieszczanie się na pozostałe kondygnacje umożliwia winda. Dostępna jest również odpowiednio przystosowana toaleta oraz oznakowanie ciągów komunikacyjnych dla osób słabowidzących.

W Collegium Medicum dostęp na parter umożliwia podnośnik schodowy, natomiast na pozostałe kondygnacje – winda.

Biblioteczne Centrum Obsługi posiada stanowisko przeznaczone dla osób słabowidzących lub z dysfunkcją narządu ruchu.

Infrastruktura uzupełniająca

PANS w Nysie dysponuje również infrastrukturą wspierającą funkcjonowanie i rozwój studentów.

Uczelnia posiada halę sportową z boiskami do siatkówki i koszykówki, salami ćwiczeń siłowych, salą cardio, salą sportów walki oraz salami do tenisa stołowego.

Do dyspozycji studentów pozostaje także certyfikowany stadion lekkoatletyczny z bieżnią 400 m, wraz z budynkiem zaplecza szatniowego i magazynem sprzętu sportowego.

Uczelnia posiada ponadto Dom Studenta dysponujący 90 miejscami, z dostępem do Internetu.

Ocena adekwatności infrastruktury do realizacji programu studiów

Infrastruktura dydaktyczna PANS w Nysie zapewnia warunki do realizacji programu studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo zgodnie z jego praktycznym profilem oraz zakładanymi efektami uczenia się.

Szczególne znaczenie ma połączenie:

bazy sal wykładowych i seminaryjnych → Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej → specjalistycznych pracowni → rzeczywistej aparatury medycznej → infrastruktury informatycznej i bibliotecznej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje dostęp studentów do specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego we współczesnej praktyce klinicznej, w tym wysokiej jakości aparatu ultrasonograficznego, urządzenia do terapii podciśnieniowej ran NPWT/VAC, aparatury do oznaczania wskaźnika ABI, spirometru, wyposażenia do wykonywania skórnych testów punktowych (prick-testów) oraz wyposażenia do wykonywania testów płatkowych.

Baza ta, wraz z fantomami wysokiej wierności, trenażerami, respiratorem, pompami infuzyjnymi, sprzętem do tlenoterapii, stanowiskami do opieki nad pacjentem oraz infrastrukturą OSCE, umożliwia studentom nabywanie, wielokrotne ćwiczenie i obiektywną weryfikację zaawansowanych umiejętności praktycznych w bezpiecznych warunkach dydaktycznych.

Infrastruktura umożliwia ponadto stosowanie nowoczesnych metod kształcenia, w szczególności symulacji medycznej wysokiej wierności, scenariuszy klinicznych, debriefingu, OSCE, analizy przypadków oraz kształcenia interprofesjonalnego (IPE).

Baza dydaktyczna PANS w Nysie jest zatem adekwatna do specyfiki kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym, liczby studentów, form prowadzonych zajęć oraz zakresu zaawansowanych efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów. Umożliwia integrację wiedzy teoretycznej z praktyką, rozwijanie samodzielności klinicznej i kompetencji decyzyjnych oraz przygotowanie absolwenta do podejmowania zaawansowanych zadań zawodowych w zmieniającym się środowisku ochrony zdrowia.

c) Dostępność do literatury zalecanej w ramach kształcenia

Studenci kierunku pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia mają zapewniony dostęp do literatury podstawowej i uzupełniającej wskazanej w kartach poszczególnych przedmiotów. Zasoby Biblioteki Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie obejmują książki, podręczniki akademickie, czasopisma naukowe oraz materiały dostępne w formie elektronicznej. Zbiory biblioteczne są systematycznie uzupełniane o nowe publikacje, w tym pozycje polsko- i obcojęzyczne, z uwzględnieniem potrzeb poszczególnych kierunków studiów.

Dostępność literatury zalecanej w procesie kształcenia jest weryfikowana z wykorzystaniem katalogu Biblioteki PANS w Nysie. Literatura przypisana do poszczególnych przedmiotów może być identyfikowana w katalogu bibliotecznym, który stanowi aktualne źródło informacji o zasobach Biblioteki.

Uzupełnieniem księgozbioru tradycyjnego są elektroniczne źródła informacji naukowej, umożliwiające studentom dostęp do publikacji, czasopism oraz wyników aktualnych badań. Biblioteka zapewnia dostęp m.in. do zasobów obejmujących nauki medyczne, pielęgniarstwo i nauki o zdrowiu oraz do baz bibliograficznych i pełnotekstowych. Wśród udostępnianych źródeł znajdują się m.in. PubMed, PubMed Central, The Cochrane Library, Web of Science, Scopus oraz Academica.

Studenci mogą korzystać z zasobów elektronicznych na stanowiskach komputerowych Biblioteki, a w przypadku części licencjonowanych e-zasobów również zdalnie, poza siecią Uczelni, za pośrednictwem konta Proxy. Biblioteka umożliwia ponadto całodobowy, samoobsługowy odbiór i zwrot książek.

Dobór literatury w kartach przedmiotów podlega okresowej aktualizacji, tak aby wykorzystywane źródła odpowiadały aktualnemu stanowi wiedzy, standardom postępowania, rekomendacjom towarzystw naukowych oraz rozwojowi współczesnej praktyki pielęgniarstwa. Szczególne znaczenie w kształceniu na studiach drugiego stopnia ma zapewnienie studentom dostępu do aktualnych publikacji naukowych umożliwiających rozwijanie kompetencji w zakresie Evidence Based Nursing Practice (EBNP), krytycznej analizy piśmiennictwa oraz wykorzystywania wyników badań naukowych w praktyce zawodowej.

Dostęp do zalecanej literatury oraz specjalistycznych źródeł informacji naukowej stanowi element zaplecza dydaktycznego kierunku i umożliwia studentom zarówno przygotowanie do zajęć i zaliczeń, jak również realizację projektów, prac badawczych oraz przygotowanie pracy dyplomowej.

Ta wersja jest odpowiednia do programu studiów i dokumentacji przygotowywanej pod ocenę PKA, ponieważ nie ogranicza się do stwierdzenia „biblioteka posiada literaturę”, ale pokazuje sposób zapewnienia dostępu, zasoby elektroniczne, dostęp zdalny, aktualizację literatury oraz powiązanie zasobów z EBNP i pracą dyplomową.

d) Sposób realizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym

Praktyczne przygotowanie zawodowe na kierunku pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym stanowi istotny element programu studiów i jest realizowane w sposób umożliwiający studentom osiągnięcie zaawansowanych umiejętności zawodowych właściwych dla pielęgniarki posiadającej tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa.

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne realizowane są przede wszystkim w formie ćwiczeń w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (CSM), zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych. Program przewiduje łącznie 739 godzin praktycznej nauki zawodu, obejmujących 539 godzin ćwiczeń i zajęć praktycznych, w tym 15 godzin zajęć realizowanych w placówkach medycznych, oraz 200 godzin praktyk zawodowych. Zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przypisano łącznie 60,25 punktów ECTS, co stanowi 50,21% całkowitej liczby 120 ECTS wymaganych do ukończenia studiów.

Realizacja zajęć w Centrum Symulacji Medycznej

Istotnym miejscem praktycznego przygotowania studentów jest Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej, w którym zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod symulacji medycznej, odpowiednio do zakładanych efektów uczenia się.

Studenci wykonują procedury i rozwiązują problemy kliniczne w warunkach odtwarzających rzeczywiste sytuacje zawodowe. W procesie dydaktycznym wykorzystywane są m.in. scenariusze symulacyjne, analiza przypadków klinicznych, ćwiczenia proceduralne oraz praca indywidualna i zespołowa. Pozwala to na wielokrotne ćwiczenie określonych czynności, analizowanie podejmowanych decyzji i korygowanie sposobu postępowania bez narażania pacjenta na ryzyko.

Zajęcia symulacyjne obejmują także debriefing, podczas którego studenci wraz z nauczycielem analizują przebieg scenariusza, zasadność podejmowanych decyzji, sposób komunikowania się i współpracy w zespole oraz możliwość wykorzystania zdobytego doświadczenia w rzeczywistej praktyce klinicznej.

Zajęcia praktyczne w środowisku klinicznym

Część zajęć praktycznych realizowana jest również w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, co umożliwia studentom bezpośredni kontakt z pacjentem i wykorzystanie wcześniej nabytej wiedzy oraz umiejętności w rzeczywistych warunkach udzielania świadczeń zdrowotnych.

Realizacja zajęć w środowisku klinicznym umożliwia studentowi rozwijanie umiejętności oceny stanu zdrowia pacjenta, planowania i realizacji zaawansowanej opieki pielęgniarskiej, prowadzenia edukacji terapeutycznej, poradnictwa, koordynowania opieki oraz podejmowania decyzji zawodowych odpowiednio do potrzeb i sytuacji zdrowotnej pacjenta.

Praktyki zawodowe

Integralnym elementem praktycznego przygotowania zawodowego są praktyki zawodowe w wymiarze 200 godzin, którym przypisano 10 punktów ECTS. W programie zostały one wyodrębnione jako Grupa D – Praktyki zawodowe.

Praktyki odbywają się w podmiotach leczniczych i innych jednostkach zapewniających warunki umożliwiające osiągnięcie określonych w programie efektów uczenia się. Student uczestniczy w rzeczywistym procesie opieki nad pacjentem, wykorzystując wiedzę i umiejętności zdobyte podczas wcześniejszych etapów kształcenia.

Praktyki służą przede wszystkim doskonaleniu samodzielności zawodowej, umiejętności podejmowania decyzji klinicznych, organizowania i koordynowania opieki, współpracy w zespole terapeutycznym oraz ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

Nowoczesne i aktywizujące metody kształcenia

W realizacji praktycznego przygotowania zawodowego wykorzystywane są metody dydaktyczne ukierunkowane na aktywny udział studenta, w szczególności:

- symulacja medyczna i scenariusze wysokiej wierności,
- ćwiczenia proceduralne w CSM,
- analiza przypadków klinicznych i problemów decyzyjnych,
- metoda problemowa i problem-based learning,
- praca zespołowa,
- elementy kształcenia interprofesjonalnego (IPE),
- analiza dokumentacji medycznej i danych klinicznych,
- wykorzystywanie systemów i narzędzi cyfrowych wspierających praktykę zawodową,
- uczenie oparte na dowodach naukowych – Evidence Based Nursing Practice,
- debriefing i refleksja nad własnym działaniem.

Szczególne znaczenie ma stopniowe przechodzenie od ćwiczenia pojedynczych umiejętności do rozwiązywania złożonych sytuacji klinicznych, wymagających integracji wiedzy, umiejętności praktycznych, komunikacyjnych i społecznych.

Weryfikacja praktycznego przygotowania zawodowego

Osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych jest systematycznie weryfikowane w toku studiów. Stosowane są metody pozwalające na ocenę nie tylko wiedzy studenta, ale przede wszystkim sposobu wykonania określonej czynności, podejmowania decyzji, komunikowania się z pacjentem oraz funkcjonowania w zespole.

Weryfikacja obejmuje m.in. obserwację bezpośrednią podczas ćwiczeń i zajęć praktycznych, realizację zadań i scenariuszy symulacyjnych, ocenę wykonania procedur, analizę przypadków klinicznych oraz zaliczenie praktyk zawodowych. Końcowym elementem oceny przygotowania praktycznego jest również praktyczna część egzaminu dyplomowego, umożliwiająca kompleksową ocenę osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Podsumowanie

Przyjęty sposób organizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym zapewnia integrację kształcenia prowadzonego w warunkach symulowanych z kształceniem realizowanym w rzeczywistym środowisku klinicznym. Student przechodzi od nabywania i doskonalenia poszczególnych umiejętności w bezpiecznych warunkach CSM do ich zastosowania podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Tak skonstruowany proces kształcenia umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się właściwych dla studiów drugiego stopnia, rozwija samodzielność i odpowiedzialność zawodową oraz przygotowuje absolwenta do zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa, prowadzenia poradnictwa i edukacji terapeutycznej, koordynowania opieki, wykorzystywania wyników badań naukowych oraz współpracy w zespołach interdyscyplinarnych.

5. ZASADY STOSOWANIA WEWNĘTRZNEGO SYSTEMU ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ANALIZY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I JEGO DZIAŁANIA NA RZECZ DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW

5.1. Wprowadzenie

Zapewnianie wysokiej jakości kształcenia stanowi jeden z podstawowych elementów działalności dydaktycznej Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie. Na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** proces kształcenia realizowany jest zgodnie z zasadami **Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK)**, którego celem jest stałe monitorowanie, ocena oraz doskonalenie wszystkich elementów programu studiów.

System zapewniania jakości obejmuje działania związane z planowaniem, realizacją, oceną i doskonaleniem procesu dydaktycznego, z uwzględnieniem wymagań określonych w przepisach prawa, standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki oraz rekomendacjach Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

WSZJK opiera się na zasadzie ciągłego doskonalenia (continuous improvement), zakładając regularną analizę efektów uczenia się, opinii studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich i interesariuszy zewnętrznych oraz wykorzystywanie uzyskanych informacji do doskonalenia programu studiów.

5.2. Cele Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia

Podstawowym celem funkcjonowania WSZJK jest zapewnienie wysokiej jakości procesu kształcenia oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się zgodnych z wymaganiami standardu kształcenia oraz potrzebami współczesnego rynku pracy.

Cele systemu obejmują w szczególności:

- zapewnienie zgodności programu studiów z obowiązującymi przepisami prawa;
- monitorowanie realizacji efektów uczenia się;
- ocenę skuteczności stosowanych metod dydaktycznych;
- doskonalenie programu studiów;
- podnoszenie jakości procesu dydaktycznego;
- rozwijanie kompetencji nauczycieli akademickich;
- doskonalenie organizacji zajęć dydaktycznych;

- wspieranie rozwoju nowoczesnych metod nauczania;
- zwiększanie satysfakcji studentów z procesu kształcenia;
- dostosowywanie programu do potrzeb rynku pracy.

5.3. Elementy systemu zapewniania jakości kształcenia

Na kierunku Pielęgniarstwo funkcjonuje kompleksowy system zapewniania jakości obejmujący:

- monitorowanie programu studiów;
- analizę osiągania efektów uczenia się;
- ocenę jakości prowadzonych zajęć;
- ocenę pracy nauczycieli akademickich;
- ocenę organizacji procesu dydaktycznego;
- hospitacje zajęć dydaktycznych;
- analizę wyników egzaminów;
- analizę przebiegu praktyk zawodowych;
- ocenę zajęć prowadzonych w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej;
- ocenę egzaminów typu OSCE;
- analizę wyników ankiet studenckich;
- analizę opinii absolwentów;
- analizę opinii pracodawców;
- analizę opinii interesariuszy zewnętrznych.

5.4. Monitorowanie efektów uczenia się

Jednym z najważniejszych elementów WSZJK jest systematyczna analiza osiągania efektów uczenia się.

Ocena realizowana jest poprzez:

- analizę wyników zaliczeń i egzaminów;
- analizę wyników egzaminów praktycznych;
- ocenę wykonania procedur pielęgniarских;
- ocenę zajęć praktycznych;
- ocenę praktyk zawodowych;
- analizę egzaminów typu OSCE;
- ocenę pracy dyplomowej;
- ocenę egzaminu magisterskiego;
- analizę dokumentacji dydaktycznej.

Uzyskane wyniki stanowią podstawę do oceny skuteczności programu studiów oraz podejmowania działań doskonalących.

5.5. Doskonalenie programu studiów

Program studiów podlega systematycznej analizie i aktualizacji.

Zmiany wprowadzane są na podstawie:

- zmian przepisów prawa;
- zmian standardu kształcenia;
- wyników analiz efektów uczenia się;
- wyników ankiet studenckich;
- wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów;
- opinii interesariuszy zewnętrznych;
- doświadczeń nauczycieli akademickich;
- rekomendacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- rozwoju nauk medycznych;
- postępu technologicznego.

W ostatnim okresie dokonano m.in.:

- wyodrębnienia Grupy D jako odrębnego modułu praktyk zawodowych;
- aktualizacji literatury zgodnie z aktualnym stanem wiedzy;
- zmiany nazwy przedmiotu „Medycyna pola walki dla pielęgniarek” na „Pielęgniarstwo taktyczne”;
- rozszerzenia programu o elementy Interprofessional Simulation Education (IPE);
- wprowadzenia efektu uczenia się K.S8 dotyczącego współpracy interdyscyplinarnej;
- rozszerzenia wykorzystania systemu AMMS;
- uwzględnienia zagadnień związanych ze sztuczną inteligencją w procesie dydaktycznym.

5.6. Rola interesariuszy w doskonaleniu jakości kształcenia

Doskonalenie programu studiów odbywa się przy współudziale:

- studentów;
- absolwentów;
- nauczycieli akademickich;
- opiekunów praktyk;
- pracodawców;
- przedstawicieli podmiotów leczniczych;
- przedstawicieli samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych;
- Samorządu Studenckiego;
- Rady Programowej kierunku.

Uwagi zgłaszane przez interesariuszy stanowią istotne źródło informacji wykorzystywanych podczas aktualizacji programu studiów.

5.7. Narzędzia wykorzystywane w ocenie jakości kształcenia

Ocena jakości procesu dydaktycznego prowadzona jest z wykorzystaniem:

- ankiet studenckich;
- hospitacji zajęć;
- raportów z praktyk zawodowych;
- raportów z zajęć w CSM;
- wyników egzaminów OSCE;
- analiz osiągania efektów uczenia się;
- analiz dokumentacji dydaktycznej;
- posiedzeń zespołów ds. jakości kształcenia;

- spotkań z interesariuszami zewnętrznymi;
- monitorowania karier zawodowych absolwentów.

5.8. Ciągłe doskonalenie jakości programu studiów

System zapewniania jakości funkcjonuje zgodnie z zasadą cyklu **Plan – Do – Check – Act (PDCA)**.

Obejmuje on:

1. planowanie programu studiów;
2. realizację procesu kształcenia;
3. ocenę osiągania efektów uczenia się;
4. analizę wyników;
5. opracowanie działań doskonalących;
6. wdrożenie zmian;
7. ponowną ocenę skuteczności wprowadzonych rozwiązań.

Takie podejście umożliwia systematyczne podnoszenie jakości programu studiów oraz jego dostosowywanie do zmieniających się potrzeb studentów i rynku pracy.

5.9. Podsumowanie

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia funkcjonujący na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** stanowi kompleksowy mechanizm monitorowania, oceny i doskonalenia procesu kształcenia. Obejmuje wszystkie etapy realizacji programu studiów – od planowania efektów uczenia się, poprzez ich weryfikację, aż do analizy wyników i wdrażania działań doskonalących.

Stała współpraca z nauczycielami akademickimi, studentami, absolwentami oraz interesariuszami zewnętrznymi umożliwia bieżące dostosowywanie programu studiów do zmian zachodzących w systemie ochrony zdrowia oraz wymagań współczesnego rynku pracy. W efekcie program pozostaje zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, standardem kształcenia oraz oczekiwaniami Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja na kierunku
System jakości	Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK)
Monitorowanie efektów uczenia się	Analiza zaliczeń, egzaminów, OSCE, praktyk, prac dyplomowych
Doskonalenie programu	Aktualizacja programu na podstawie analiz i opinii interesariuszy
Narzędzia oceny jakości	Ankiety, hospitacje, raporty, analizy efektów uczenia się
Interesariusze	Studenci, absolwenci, pracodawcy, samorząd zawodowy, Samorząd Studencki
Model doskonalenia	Cykl PDCA (Plan – Do – Check – Act)

6. SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA W PROGRAMIE STUDIÓW WYNIKÓW MONITOROWANIA KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW, PROWADZONEGO ZARÓWNO PRZEZ ORGANY RZĄDOWE, JAK RÓWNIEŻ BIURO PRAKTYK I KARIER ZAWODOWYCH

6.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** podlega systematycznej ocenie pod kątem jego skuteczności w przygotowaniu absolwentów do funkcjonowania na rynku pracy. Jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych w procesie doskonalenia programu są wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów.

Monitoring ten umożliwia ocenę stopnia osiągania celów kształcenia, zgodności programu studiów z potrzebami rynku pracy oraz skuteczności przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu pielęgniarstwa. Uzyskane informacje wykorzystywane są do doskonalenia programu studiów oraz dostosowywania treści kształcenia do zmieniających się potrzeb systemu ochrony zdrowia.

6.2. Źródła informacji o losach zawodowych absolwentów

Ocena przebiegu karier zawodowych absolwentów prowadzona jest z wykorzystaniem danych pochodzących z różnych źródeł, co umożliwia kompleksową analizę skuteczności programu studiów.

Podstawowymi źródłami informacji są:

- wyniki monitorowania ekonomicznych losów absolwentów prowadzone przez właściwe organy administracji publicznej;
- dane i analizy przygotowywane przez **Biuro Praktyk i Karier Zawodowych Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie**;
- ankiety kierowane do absolwentów;
- informacje przekazywane przez pracodawców zatrudniających absolwentów kierunku;
- opinie interesariuszy zewnętrznych;
- informacje uzyskiwane podczas spotkań z absolwentami oraz przedstawicielami podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Pozyskiwane dane dotyczą między innymi czasu podjęcia zatrudnienia, zgodności wykonywanej pracy z ukończonym kierunkiem studiów, dalszego rozwoju zawodowego oraz poziomu satysfakcji z ukończonych studiów.

6.3. Wykorzystanie wyników monitorowania karier zawodowych

Wyniki monitorowania losów zawodowych absolwentów stanowią jedno z podstawowych narzędzi oceny jakości programu studiów.

Analizy te wykorzystywane są w szczególności do:

- oceny stopnia przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu;
- identyfikacji kompetencji najbardziej poszukiwanych przez pracodawców;
- oceny zgodności efektów uczenia się z wymaganiami rynku pracy;
- doskonalenia treści programowych;
- aktualizacji metod dydaktycznych;

- planowania nowych modułów kształcenia;
- rozwijania współpracy z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

Uzyskane informacje stanowią podstawę do podejmowania decyzji dotyczących modyfikacji programu studiów oraz dostosowywania procesu dydaktycznego do aktualnych potrzeb rynku pracy.

6.4. Współpraca z Biurem Praktyk i Karier Zawodowych

Istotną rolę w monitorowaniu karier zawodowych absolwentów odgrywa **Biuro Praktyk i Karier Zawodowych Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie**, które prowadzi działania wspierające studentów i absolwentów w planowaniu oraz rozwoju kariery zawodowej.

Do zadań Biura należy między innymi:

- monitorowanie sytuacji zawodowej absolwentów;
- analiza potrzeb rynku pracy;
- organizowanie spotkań z pracodawcami;
- wspieranie studentów w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy;
- organizowanie wydarzeń promujących zatrudnienie i rozwój zawodowy;
- współpraca z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

Informacje przekazywane przez Biuro stanowią cenne źródło danych wykorzystywanych podczas okresowych przeglądów programu studiów.

6.5. Uwzględnienie wyników monitorowania w doskonaleniu programu studiów

Analiza losów zawodowych absolwentów wpływa na rozwój programu studiów poprzez dostosowywanie jego treści do zmian zachodzących w systemie ochrony zdrowia.

Przykładami działań wynikających z obserwacji potrzeb rynku pracy są:

- zwiększenie udziału zajęć rozwijających umiejętności praktyczne;
- rozwój zajęć prowadzonych z wykorzystaniem **Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej**;
- rozszerzenie wykorzystania egzaminów typu **OSCE**;
- wprowadzenie elementów **Interprofessional Simulation Education (IPE)**;
- rozwój kompetencji w zakresie koordynowanej opieki zdrowotnej;
- uwzględnienie wykorzystania systemów elektronicznej dokumentacji medycznej;
- rozwój kompetencji cyfrowych oraz wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w procesie kształcenia;
- rozszerzenie treści związanych z pielęgniarstwem taktycznym oraz opieką nad pacjentem z wielochorobowością.

Takie działania umożliwiają systematyczne podnoszenie jakości programu oraz zwiększają konkurencyjność absolwentów na rynku pracy.

6.6. Znaczenie monitorowania karier zawodowych dla rozwoju kierunku

Monitoring losów zawodowych absolwentów pełni istotną funkcję w procesie zarządzania jakością kształcenia. Pozwala ocenić skuteczność programu studiów oraz jego wpływ na rozwój zawodowy absolwentów.

Regularna analiza uzyskiwanych danych umożliwia:

- identyfikację mocnych stron programu;
- rozpoznawanie obszarów wymagających doskonalenia;
- ocenę skuteczności osiągania efektów uczenia się;
- wzmacnianie współpracy z pracodawcami;
- rozwijanie nowych form kształcenia odpowiadających potrzebom współczesnej ochrony zdrowia.

Monitoring karier zawodowych stanowi tym samym jeden z podstawowych elementów systemu zapewniania jakości kształcenia oraz procesu ciągłego doskonalenia programu studiów.

6.7. Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** jest systematycznie doskonalony z wykorzystaniem wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów. Informacje pozyskiwane z analiz prowadzonych przez właściwe organy administracji publicznej, Biuro Praktyk i Karier Zawodowych oraz interesariuszy zewnętrznych pozwalają na bieżące dostosowywanie programu do potrzeb rynku pracy i współczesnego systemu ochrony zdrowia.

Uwzględnianie doświadczeń absolwentów oraz oczekiwań pracodawców sprzyja podnoszeniu jakości procesu kształcenia, zwiększaniu efektywności osiągania efektów uczenia się oraz wzmacnianiu praktycznego charakteru studiów.

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja na kierunku
Monitoring losów zawodowych	Dane z monitoringu organów administracji publicznej, Biura Praktyk i Karier Zawodowych oraz ankiet absolwentów
Cel monitorowania	Ocena skuteczności programu studiów i przygotowania absolwentów do rynku pracy
Wykorzystanie wyników	Aktualizacja programu studiów, metod dydaktycznych i efektów uczenia się
Współpraca	Biuro Praktyk i Karier Zawodowych, pracodawcy, interesariusze zewnętrzni
Efekty działań	Rozwój CSM, OSCE, IPE, kompetencji cyfrowych, AI i koordynowanej opieki zdrowotnej

7. SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA WYNIKÓW ANALIZY ZGODNOŚCI ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

7.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** został opracowany z uwzględnieniem analizy potrzeb współczesnego rynku pracy oraz oczekiwań pracodawców zatrudniających pielęgniarki posiadające kwalifikacje drugiego stopnia. Zakładane efekty uczenia się pozostają zgodne z obowiązującym standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki, a jednocześnie odpowiadają aktualnym wyzwaniom stojącym przed systemem ochrony zdrowia.

Przy tworzeniu programu uwzględniono zarówno zmiany zachodzące w organizacji świadczeń zdrowotnych, rozwój nowych technologii medycznych, jak i rosnące znaczenie kompetencji związanych z samodzielnością zawodową, współpracą interdyscyplinarną, zarządzaniem opieką oraz wykorzystaniem narzędzi cyfrowych.

7.2. Źródła analizy potrzeb rynku pracy

Analiza zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy została przeprowadzona z wykorzystaniem informacji pochodzących z wielu źródeł.

Uwzględniono w szczególności:

- obowiązujące przepisy prawa oraz standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki;
- wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów;
- opinie interesariuszy zewnętrznych, w tym przedstawicieli podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
- rekomendacje konsultantów krajowych i wojewódzkich oraz samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych;
- dane dotyczące potrzeb kadrowych systemu ochrony zdrowia;
- doświadczenia nauczycieli akademickich będących jednocześnie praktykami klinicznymi;
- wnioski wynikające z hospitacji zajęć, praktyk zawodowych oraz egzaminów praktycznych;
- rekomendacje Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczące jakości kształcenia na kierunkach medycznych.

Tak szeroki zakres analiz pozwala na systematyczne dostosowywanie programu studiów do zmieniających się potrzeb społecznych i zawodowych.

7.3. Kompetencje oczekiwane przez pracodawców

Analiza rynku pracy wskazuje, że współczesny pracodawca oczekuje od absolwenta studiów drugiego stopnia nie tylko wysokiego poziomu wiedzy specjalistycznej, lecz także rozwiniętych kompetencji praktycznych, organizacyjnych i interpersonalnych.

Do najważniejszych kompetencji należą:

- samodzielne podejmowanie decyzji klinicznych;
- prowadzenie kompleksowej opieki nad pacjentem z wielochorobowością;

- koordynowanie procesu leczenia i pielęgnowania;
- organizowanie pracy zespołu terapeutycznego;
- prowadzenie edukacji zdrowotnej;
- wykorzystywanie praktyki opartej na dowodach naukowych (**Evidence-Based Practice – EBP**);
- stosowanie nowoczesnych technologii medycznych;
- prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej;
- skuteczna komunikacja z pacjentem i zespołem terapeutycznym;
- współpraca w zespołach interdyscyplinarnych;
- gotowość do ustawicznego doskonalenia zawodowego.

Program studiów został zaprojektowany w sposób umożliwiający osiągnięcie wszystkich wskazanych kompetencji.

7.4. Odzwierciedlenie potrzeb rynku pracy w programie studiów

Wyniki analizy potrzeb rynku pracy znalazły odzwierciedlenie zarówno w strukturze programu, jak i w doborze treści programowych oraz metod dydaktycznych.

W szczególności program uwzględnia:

- zwiększony udział zajęć rozwijających umiejętności praktyczne;
- realizację zajęć z wykorzystaniem **Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej**;
- ocenę kompetencji praktycznych w formule **Objective Structured Clinical Examination (OSCE)**;
- rozwijanie kompetencji współpracy interdyscyplinarnej poprzez **Interprofessional Simulation Education (IPE)** ze studentami kierunków Ratownictwo Medyczne oraz Dietetyka;
- wykorzystanie systemu **AMMS** do nauki prowadzenia elektronicznej dokumentacji medycznej;
- rozwijanie kompetencji cyfrowych oraz umiejętności odpowiedzialnego korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji;
- przygotowanie do ordynowania produktów leczniczych i wyrobów medycznych;
- rozwijanie kompetencji związanych z koordynowaną opieką zdrowotną;
- pogłębianie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki nad pacjentami z chorobami przewlekłymi oraz wielochorobowością.

7.5. Znaczenie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi

Program studiów podlega systematycznym konsultacjom z interesariuszami zewnętrznymi, reprezentującymi podmioty wykonujące działalność leczniczą, samorząd zawodowy oraz środowisko pracodawców.

Ich udział obejmuje:

- opiniowanie programu studiów;
- zgłaszanie propozycji zmian w treściach programowych;
- wskazywanie kompetencji szczególnie pożądanых na rynku pracy;
- udział w organizacji praktyk zawodowych i zajęć praktycznych;
- ocenę przygotowania studentów do wykonywania zawodu.

Pozyskiwane informacje stanowią podstawę do okresowej aktualizacji programu oraz doskonalenia efektów uczenia się.

7.6. Doskonalenie efektów uczenia się

Zakładane efekty uczenia się podlegają systematycznej analizie w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Ocena obejmuje:

- stopień osiągania efektów uczenia się przez studentów;
- zgodność efektów z wymaganiami standardu kształcenia;
- zgodność efektów z oczekiwaniami rynku pracy;
- analizę wyników egzaminów, w tym egzaminów OSCE;
- analizę przebiegu praktyk zawodowych;
- analizę opinii studentów, absolwentów i pracodawców.

Wyniki tych analiz stanowią podstawę do wprowadzania zmian w programie studiów oraz doskonalenia metod dydaktycznych.

7.7. Podsumowanie

Zakładane efekty uczenia się na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** pozostają w pełnej zgodności z wymaganiami współczesnego rynku pracy oraz oczekiwaniami pracodawców. Program studiów został opracowany z uwzględnieniem obowiązującego standardu kształcenia, wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz opinii interesariuszy zewnętrznych.

Systematyczna analiza potrzeb rynku pracy oraz współpraca z przedstawicielami środowiska zawodowego umożliwiają bieżące doskonalenie programu studiów, zapewniając jego aktualność, wysoką jakość oraz skuteczne przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja w programie studiów
Podstawa analizy	Standard kształcenia, potrzeby rynku pracy, opinie interesariuszy
Główne źródła informacji	Pracodawcy, absolwenci, Biuro Praktyk i Karier, samorząd zawodowy
Kompetencje oczekiwane przez rynek	Kliniczne, organizacyjne, komunikacyjne, cyfrowe i badawcze
Odpowiedź programu	CSM, OSCE, IPE, AMMS, AI, EBP, koordynowana opieka zdrowotna
Doskonalenie efektów uczenia się	Analiza efektów, praktyk, egzaminów, opinii interesariuszy
Cel programu	Przygotowanie absolwenta odpowiadającego potrzebom współczesnego systemu ochrony zdrowia

8. SPOSÓB WYKORZYSTANIA DOSTĘPNYCH WZORCÓW KRAJOWYCH I MIĘDZYNARODOWYCH W PRACACH MAJĄCYCH NA CELU OKREŚLENIE PROGRAMU STUDIÓW

8.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** został opracowany z uwzględnieniem krajowych i międzynarodowych wzorców kształcenia pielęgniarek oraz aktualnych kierunków rozwoju edukacji medycznej. Celem było stworzenie programu odpowiadającego wymaganiom obowiązujących przepisów prawa, standardów zawodowych oraz współczesnym oczekiwaniom rynku pracy.

Proces projektowania programu oparto na analizie obowiązujących aktów prawnych, krajowych standardów kształcenia, doświadczeń polskich uczelni prowadzących kształcenie na kierunku pielęgniarstwo oraz rekomendacji organizacji międzynarodowych zajmujących się rozwojem edukacji pielęgniarskiej i jakości opieki zdrowotnej.

Program uwzględnia również kierunki rozwoju nowoczesnej dydaktyki medycznej, obejmujące wykorzystanie symulacji medycznej, kształcenia międzyprofesjonalnego, technologii cyfrowych oraz praktyki pielęgniarskiej opartej na dowodach naukowych.

8.2. Wykorzystanie krajowych wzorców kształcenia

Podstawę opracowania programu studiów stanowiły obowiązujące w Polsce przepisy regulujące funkcjonowanie szkolnictwa wyższego oraz wykonywanie zawodu pielęgniarki.

Uwzględniono w szczególności:

- ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej;
- standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu pielęgniarki określony w rozporządzeniu Ministra Nauki z dnia 10 października 2024 r.;
- Polską Ramę Kwalifikacji;
- wytyczne dotyczące jakości kształcenia wydawane przez Polską Komisję Akredytacyjną;
- uchwały Senatu Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie regulujące zasady tworzenia programów studiów.

Program został również opracowany z uwzględnieniem doświadczeń wynikających z dotychczasowej realizacji studiów na kierunku Pielęgniarstwo oraz okresowych ocen jakości kształcenia.

8.3. Wykorzystanie międzynarodowych wzorców kształcenia

Projektując program studiów uwzględniono współczesne kierunki rozwoju pielęgniarstwa oraz edukacji medycznej prezentowane przez organizacje międzynarodowe.

Inspirację stanowiły w szczególności:

- zalecenia **Światowej Organizacji Zdrowia (WHO)** dotyczące rozwoju zasobów kadrowych ochrony zdrowia;
- rekomendacje **International Council of Nurses (ICN)** dotyczące kompetencji pielęgniarek oraz jakości opieki;

- wybrane rozwiązania wynikające z procesu bolońskiego oraz Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego;
- zasady Europejskich Ram Kwalifikacji (EQF);
- międzynarodowe standardy dotyczące praktyki pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych (**Evidence-Based Practice – EBP**);
- współczesne modele kształcenia wykorzystujące symulację medyczną i edukację międzyprofesjonalną.

Uwzględnienie tych wzorców pozwoliło na stworzenie programu odpowiadającego aktualnym trendom rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie.

8.4. Wykorzystanie nowoczesnych metod dydaktycznych

Program studiów uwzględnia rozwiązania dydaktyczne stosowane w nowoczesnym kształceniu medycznym.

Szczególne znaczenie mają:

Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej

Realizacja zajęć z wykorzystaniem symulacji wysokiej i średniej wierności umożliwia bezpieczne doskonalenie kompetencji praktycznych oraz przygotowanie studentów do wykonywania procedur medycznych w warunkach zbliżonych do rzeczywistej praktyki klinicznej.

Objective Structured Clinical Examination (OSCE)

Program wykorzystuje egzamin OSCE jako nowoczesną metodę obiektywnej oceny kompetencji praktycznych studentów.

Interprofessional Simulation Education (IPE)

Istotnym elementem programu jest prowadzenie wybranych zajęć z wykorzystaniem **Interprofessional Simulation Education (IPE)**.

Studenci kierunku Pielęgniarstwo uczestniczą w zajęciach realizowanych wspólnie ze studentami kierunków:

- Ratownictwo Medyczne,
- Dietetyka.

Rozwiązanie to rozwija kompetencje współpracy interdyscyplinarnej oraz komunikacji w zespołach terapeutycznych.

Evidence-Based Practice (EBP)

Program rozwija kompetencje związane z krytyczną analizą piśmiennictwa naukowego oraz wykorzystywaniem wyników badań naukowych w praktyce zawodowej.

8.5. Wykorzystanie nowoczesnych technologii

Program uwzględnia kierunki rozwoju cyfrowej transformacji ochrony zdrowia.

Studenci zdobywają kompetencje związane z:

- prowadzeniem elektronicznej dokumentacji medycznej z wykorzystaniem systemu **AMMS**;
- korzystaniem z medycznych baz danych;
- wyszukiwaniem informacji naukowej;
- wykorzystywaniem platform e-learningowych;
- odpowiedzialnym wykorzystaniem narzędzi sztucznej inteligencji wspierających analizę danych, opracowywanie materiałów dydaktycznych oraz wyszukiwanie piśmiennictwa naukowego.

Program podkreśla konieczność krytycznej oceny informacji uzyskiwanych z wykorzystaniem narzędzi AI oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej i ochrony danych osobowych.

8.6. Umieździarodowienie procesu kształcenia

Program studiów wspiera rozwój kompetencji umożliwiających funkcjonowanie absolwentów w międzynarodowym środowisku ochrony zdrowia.

Realizacja tego celu obejmuje:

- wykorzystywanie literatury anglojęzycznej;
- analizę międzynarodowych wytycznych klinicznych;
- rozwijanie kompetencji związanych z praktyką opartą na dowodach naukowych;
- udział studentów i nauczycieli akademickich w konferencjach naukowych;
- wspieranie mobilności akademickiej w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany.

Takie działania sprzyjają podnoszeniu jakości kształcenia oraz przygotowują absolwentów do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku zawodowym.

8.7. Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** został opracowany z wykorzystaniem krajowych i międzynarodowych wzorców kształcenia oraz dobrych praktyk w zakresie edukacji medycznej. Uwzględnia obowiązujące przepisy prawa, standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu pielęgniarki, rekomendacje Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz doświadczenia wynikające z rozwoju współczesnego pielęgniarstwa.

Włączenie nowoczesnych metod dydaktycznych, takich jak symulacja medyczna, egzamin OSCE, **Interprofessional Simulation Education (IPE)**, elektroniczna dokumentacja medyczna z wykorzystaniem systemu **AMMS** oraz elementy sztucznej inteligencji, pozwala na kształcenie absolwentów przygotowanych do pracy w nowoczesnym systemie ochrony zdrowia oraz zgodnie z europejskimi i światowymi standardami wykonywania zawodu.

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja w programie studiów
Wzorce krajowe	Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej, standard kształcenia, PRK, wytyczne PKA
Wzorce międzynarodowe	WHO, ICN, EQF, Proces Boloński, Evidence-Based Practice

Nowoczesne metody dydaktyczne	CSM, OSCE, IPE
Technologie cyfrowe	AMMS, e-learning, bazy danych, AI
Umiędzynarodowienie	Literatura anglojęzyczna, wytyczne międzynarodowe, mobilność akademicka
Efekt końcowy	Program zgodny z krajowymi i międzynarodowymi standardami

9. UDOKUMENTOWANIE, ŻE PROGRAM STUDIÓW UMOŻLIWIA STUDENTOWI WYBÓR MODUŁÓW KSZTAŁCENIA W WYMIARZE NIE MNIEJSZYM NIŻ 30% PUNKTÓW ECTS

9.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** zapewnia studentowi możliwość wyboru części zajęć dydaktycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Przyjęte rozwiązania umożliwiają indywidualizację procesu kształcenia poprzez wybór modułów odpowiadających zainteresowaniom, planowanej ścieżce rozwoju zawodowego oraz potrzebom rynku pracy. Zakres modułów wybieralnych został zaplanowany w sposób zapewniający osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się wymaganych standardem kształcenia, przy jednoczesnym zachowaniu elastyczności programu.

Łączna liczba punktów ECTS przypisana modułom wybieralnym wynosi **39 punktów ECTS**, co stanowi **32,5%** ogólnej liczby **120 punktów ECTS** wymaganych do ukończenia studiów.

9.2. Zasady wyboru modułów kształcenia

Student dokonuje wyboru modułów zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Studiów oraz harmonogramie organizacji roku akademickiego.

Wybór odbywa się przed rozpoczęciem realizacji danego modułu i jest dokonywany spośród przedmiotów wskazanych w programie studiów.

Oferta przedmiotów wybieralnych uwzględnia:

- aktualne potrzeby systemu ochrony zdrowia;
- zainteresowania studentów;
- możliwości organizacyjne Uczelni;
- potencjał kadrowy Wydziału;
- opinie interesariuszy zewnętrznych;
- rozwój nowych obszarów praktyki pielęgniarstwa.

Student ma możliwość wyboru modułów rozwijających określone kompetencje zawodowe, przy zachowaniu zgodności z zakładanymi efektami uczenia się.

9.3. Zakres modułów wybieralnych

Moduły wybieralne obejmują przedmioty umożliwiające pogłębianie wiedzy i umiejętności w wybranych obszarach praktyki pielęgniarstwa.

Oferta może być aktualizowana w kolejnych cyklach kształcenia z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy oraz rozwoju nauk medycznych.

Dobór przedmiotów zapewnia możliwość rozwijania indywidualnych zainteresowań zawodowych, przy jednoczesnym zachowaniu spójności programu studiów oraz osiąganiu wszystkich wymaganych efektów uczenia się.

9.4. Udział modułów wybieralnych w programie studiów

Program studiów spełnia wymagania określone w przepisach prawa dotyczące udziału modułów wybieralnych.

Łączna liczba punktów ECTS przypisana przedmiotom wybranym wynosi:

- **39 ECTS** – moduły wybieralne,
- **120 ECTS** – całkowita liczba punktów ECTS.

Oznacza to, że student realizuje:

$$39/120 \times 100 = 32,5\% \text{ punktów ECTS}$$

w ramach przedmiotów wybieralnych.

Uzyskany wynik przekracza wymagane ustawowo **30% punktów ECTS**, zapewniając studentowi rzeczywistą możliwość indywidualizacji procesu kształcenia.

9.5. Znaczenie modułów wybieralnych dla rozwoju kompetencji

Wprowadzenie modułów wybieralnych umożliwia studentowi:

- rozwijanie zainteresowań zawodowych;
- pogłębianie wiedzy w wybranych obszarach pielęgniarstwa;
- przygotowanie do planowanej ścieżki kariery zawodowej;
- dostosowanie programu studiów do indywidualnych potrzeb edukacyjnych;
- rozwijanie kompetencji odpowiadających aktualnym potrzebom rynku pracy.

Rozwiązanie to sprzyja budowaniu odpowiedzialności studenta za własny proces uczenia się oraz wspiera rozwój kompetencji niezbędnych do uczenia się przez całe życie.

9.6. Zgodność z przepisami prawa

Program studiów spełnia wymagania określone w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z którymi studentowi należy zapewnić możliwość wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów.

Przyjęte rozwiązania gwarantują zachowanie odpowiednich proporcji pomiędzy obowiązkowymi elementami programu wynikającymi ze standardu kształcenia a modułami wybranymi, umożliwiającymi indywidualizację procesu kształcenia.

9.7. Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** zapewnia studentom możliwość wyboru modułów kształcenia w wymiarze przekraczającym wymagania ustawowe. Łączna liczba **39 punktów ECTS** przypisana przedmiotom wybranym stanowi **32,5%** całkowitej liczby punktów ECTS przewidzianych w programie.

Przyjęte rozwiązania umożliwiają studentom kształtowanie własnej ścieżki edukacyjnej zgodnie z zainteresowaniami i planami zawodowymi, jednocześnie zapewniając osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się wymaganych standardem kształcenia.

Udział modułów wybieralnych w programie studiów

Parametr	Wartość
Łączna liczba punktów ECTS w programie	120
Liczba punktów ECTS przypisana modułom wybieralnym	39
Udział modułów wybieralnych	32,5%
Minimalny wymagany udział zgodnie z ustawą	30%
Warunek ustawowy	Spełniony

Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS

Kierunek: Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia, profil praktyczny

Nazwa modułu / elementu programu	Semestr	Forma / sposób realizacji	Liczba punktów ECTS	Forma wyboru przez studenta
Moduł F – przedmiot do wyboru: Pielęgniarstwo taktyczne / Kompetencje interpersonalne i psychospołeczne pielęgniarki	IV	zgodnie z wybranym przedmiotem	6	Wybór jednego z dwóch oferowanych przedmiotów
Seminarium dyplomowe	zgodnie z harmonogramem	seminarium	3	Wybór promotora oraz grupy seminaryjnej
Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	zgodnie z harmonogramem	praca własna studenta pod kierunkiem promotora	20	Wybór promotora oraz tematyki pracy dyplomowej
Praktyki zawodowe – Grupa D	zgodnie z harmonogramem	praktyki zawodowe – 200 godz.	10	Wybór miejsca realizacji praktyki spośród miejsc spełniających wymagania programu studiów
Łącznie			39	32,5% całkowitej liczby ECTS

$$39 \text{ ECTS} / 120 \text{ ECTS} \times 100\% = 32,5\%$$

Objaśnienie: Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć w wymiarze 39 punktów ECTS, co stanowi 32,5% całkowitej liczby 120 punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów, a tym samym spełnia wymaganie dotyczące zapewnienia studentowi możliwości wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

W ramach praktyk zawodowych student dokonuje wyboru miejsca ich realizacji spośród miejsc spełniających wymagania programu studiów.

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja w programie studiów
Łączna liczba ECTS	120
Moduły wybieralne	39 ECTS
Udział modułów wybieralnych	32,5%
Wymóg ustawowy	Minimum 30% ECTS
Zasada wyboru	Indywidualny wybór studenta zgodnie z harmonogramem
Cel	Indywidualizacja ścieżki kształcenia i rozwój kompetencji zawodowych

10. UDOKUMENTOWANIE, ŻE PROGRAM STUDIÓW O PROFILU PRAKTYCZNYM OBEJMUJE ZAJĘCIA KSZTAŁTUJĄCE UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNE W WYMIARZE WIĘKSZYM NIŻ 50% LICZBY PUNKTÓW ECTS WYMAGANYCH DO UKOŃCZENIA STUDIÓW NA DANYM POZIOMIE

10.1. Wprowadzenie

Kierunek **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** prowadzony jest o **profilu praktycznym**, którego podstawowym założeniem jest przygotowanie absolwenta do wykonywania zawodu poprzez rozwijanie zaawansowanych umiejętności praktycznych, kompetencji klinicznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych do samodzielnego wykonywania świadczeń zdrowotnych.

Program studiów został opracowany zgodnie z wymaganiami ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki, zapewniając udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze przekraczającym 50% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów.

Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom rozwijającym umiejętności praktyczne wynosi **68,5 ECTS**, co stanowi **57,1%** całkowitej liczby **120 ECTS** przewidzianych w programie studiów.

10.2. Założenia profilu praktycznego

Profil praktyczny zakłada ściśle powiązanie procesu dydaktycznego z wykonywaniem zawodu pielęgniarki. Oznacza to, że znacząca część programu studiów realizowana jest w warunkach umożliwiających nabywanie oraz doskonalenie umiejętności praktycznych.

Proces kształcenia obejmuje:

- ćwiczenia praktyczne;
- ćwiczenia prowadzone w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej;
- zajęcia praktyczne;
- praktyki zawodowe;
- symulację medyczną wysokiej i średniej wierności;
- analizę przypadków klinicznych (case study);
- zajęcia prowadzone z wykorzystaniem Interprofessional Simulation Education (IPE);
- egzaminy praktyczne typu Objective Structured Clinical Examination (OSCE).

Tak zaprojektowany proces dydaktyczny umożliwia stopniowe osiągnięcie efektów uczenia się odpowiadających rzeczywistym wymaganiom wykonywania zawodu pielęgniarki.

10.3. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Do zajęć rozwijających umiejętności praktyczne zaliczono przede wszystkim:

- ćwiczenia kliniczne;
- ćwiczenia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej;
- zajęcia praktyczne;
- praktyki zawodowe;
- ćwiczenia z ultrasonografii;
- ćwiczenia z farmakologii i ordynowania produktów leczniczych;
- ćwiczenia z koordynowanej opieki zdrowotnej;
- zajęcia z pielęgniarstwa taktycznego;
- zajęcia z leczenia żywieniowego;
- zajęcia dotyczące tlenoterapii i wentylacji mechanicznej;
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem systemu AMMS;
- zajęcia prowadzone metodą Interprofessional Simulation Education (IPE).

Realizacja tych zajęć umożliwia studentom rozwijanie kompetencji praktycznych w warunkach odpowiadających rzeczywistości środowisku pracy zawodowej.

10.4. Metody kształcenia rozwijające umiejętności praktyczne

Program studiów wykorzystuje aktywizujące metody dydaktyczne umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych.

Do najważniejszych należą:

- symulacja medyczna wysokiej i średniej wierności;
- trening procedur medycznych;
- analiza przypadku (case study);
- nauczanie problemowe (Problem Based Learning);
- zajęcia przy łóżku pacjenta;
- ćwiczenia praktyczne;
- nauczanie zespołowe;
- Interprofessional Simulation Education (IPE);
- samodzielne wykonywanie procedur pod nadzorem nauczyciela;
- wykorzystanie elektronicznej dokumentacji medycznej;
- scenariusze kliniczne zakończone debriefingiem.

Stosowane metody sprzyjają rozwijaniu samodzielności zawodowej oraz przygotowują studentów do podejmowania decyzji klinicznych.

10.5. Weryfikacja umiejętności praktycznych

Osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych podlega systematycznej ocenie.

Weryfikacja prowadzona jest poprzez:

- ocenę wykonania procedur pielęgniarstkich;
- ocenę zajęć praktycznych;
- ocenę praktyk zawodowych;

- egzaminy praktyczne typu OSCE;
- ocenę realizacji scenariuszy symulacyjnych;
- ocenę dokumentacji medycznej;
- obserwację pracy studenta;
- ocenę projektów klinicznych;
- analizę przypadków klinicznych.

Dobór metod weryfikacji odpowiada charakterowi efektów uczenia się i umożliwia obiektywną ocenę przygotowania studenta do wykonywania zawodu.

10.6. Wymiar zajęć praktycznych w programie studiów

Program studiów spełnia wymagania ustawowe dotyczące profilu praktycznego.

Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne wynosi:

- **68,5 ECTS** – zajęcia praktyczne;
- **120 ECTS** – całkowita liczba punktów ECTS.

Oznacza to, że:

$$68,5 / 120 \times 100 = 57,1\%$$

punktów ECTS przypisano zajęciom rozwijającym umiejętności praktyczne.

Uzyskany wynik przekracza wymagane ustawowo **50%**, potwierdzając zgodność programu z profilem praktycznym.

10.7. Znaczenie zajęć praktycznych dla osiągnięcia efektów uczenia się

Dominujący udział zajęć praktycznych w programie studiów umożliwia studentom stopniowe osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla kierunku Pielęgniarstwo.

Realizacja zajęć praktycznych sprzyja:

- rozwijaniu kompetencji klinicznych;
- doskonaleniu umiejętności komunikacyjnych;
- przygotowaniu do pracy zespołowej;
- rozwijaniu samodzielności zawodowej;
- doskonaleniu umiejętności podejmowania decyzji;
- kształtowaniu odpowiedzialności zawodowej;
- przygotowaniu do wykonywania zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa.

10.8. Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** spełnia wymagania określone w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dotyczące udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Łącznie **68,5 punktów ECTS**, stanowiących **57,1%** programu studiów, przypisano zajęciom rozwijającym umiejętności praktyczne. Realizacja zajęć w warunkach klinicznych, Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej, z wykorzystaniem metod symulacyjnych,

egzaminów OSCE oraz kształcenia międzyprofesjonalnego zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się odpowiadających wymaganiom współczesnego systemu ochrony zdrowia i przygotowuje absolwentów do samodzielnego wykonywania zawodu pielęgniarki.

Udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w programie studiów

Parametr	Wartość
Łączna liczba punktów ECTS programu	120
Punkty ECTS przypisane zajęciom praktycznym	68,5
Udział zajęć praktycznych	57,1%
Minimalny wymagany udział	50%
Spełnienie wymogu ustawowego	Tak

Formy zajęć rozwijających umiejętności praktyczne

Forma zajęć	Cel dydaktyczny
Ćwiczenia praktyczne	Doskonalenie procedur pielęgniarских
Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	Symulacja sytuacji klinicznych
Zajęcia praktyczne	Bezpośrednia opieka nad pacjentem
Praktyki zawodowe	Doskonalenie kompetencji zawodowych
Interprofessional Simulation Education (IPE)	Współpraca interdyscyplinarna
Egzamin OSCE	Obiektywna ocena kompetencji praktycznych
AMMS	Prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja w programie studiów
Profil studiów	Praktyczny
Łączna liczba ECTS	120
ECTS za zajęcia praktyczne	68,5
Udział zajęć praktycznych	57,1%
Minimalny wymóg ustawowy	50%
Główne metody dydaktyczne	CSM, OSCE, IPE, AMMS, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe

11. UDOKUMENTOWANIE, ŻE PROGRAM STUDIÓW OBEJMUJE ZAJĘCIA Z DZIEDZINY NAUK HUMANISTYCZNYCH LUB NAUK SPOŁECZNYCH

11.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym uwzględnia zajęcia z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, stanowiące istotny element przygotowania absolwenta do wykonywania zawodu pielęgniarki na poziomie magisterskim.

Włączenie treści z zakresu nauk społecznych i humanistycznych do programu studiów wynika ze specyfiki współczesnej praktyki pielęgniarской, która – obok zaawansowanych kompetencji klinicznych – wymaga znajomości prawnych, społecznych, organizacyjnych i kulturowych uwarunkowań sprawowania opieki, a także umiejętności zarządzania, prowadzenia działalności edukacyjnej, komunikowania się z pacjentem oraz funkcjonowania w zespołach terapeutycznych.

Szczególne znaczenie ma przygotowanie studentów do sprawowania opieki nad pacjentami reprezentującymi zróżnicowane środowiska społeczne, kulturowe i religijne. Współczesne pielęgniarstwo wymaga bowiem uwzględniania wpływu kultury, systemu wartości, przekonań i praktyk religijnych na zachowania zdrowotne, sposób rozumienia choroby, podejmowanie decyzji terapeutycznych oraz relację pacjent–personel medyczny.

Program studiów zakłada integralne powiązanie treści społecznych i humanistycznych z kształceniem klinicznym i praktycznym, dzięki czemu student przygotowujący się do

kompleksowego pełnienia ról zawodowych właściwych absolwentowi studiów drugiego stopnia.

11.2. Cele kształcenia

Realizacja zajęć z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych ma na celu:

- przygotowanie studentów do funkcjonowania w prawnych, społecznych i organizacyjnych uwarunkowaniach wykonywania zawodu pielęgniarstwa;
- rozwijanie umiejętności organizowania i zarządzania pracą własną oraz zespołu;
- przygotowanie do pełnienia funkcji kierowniczych i koordynacyjnych;
- rozwijanie kompetencji związanych z planowaniem, organizowaniem i oceną procesu kształcenia;
- przygotowanie do prowadzenia działalności edukacyjnej;
- rozwijanie kompetencji komunikacyjnych;
- przygotowanie do współpracy w zespołach terapeutycznych i interdyscyplinarnych;
- rozwijanie kompetencji w zakresie komunikacji międzykulturowej;
- uświadomienie na kulturowe i religijne uwarunkowania sprawowania opieki;
- przygotowanie do respektowania różnorodności kulturowej, światopoglądowej i społecznej pacjentów;
- rozwijanie kompetencji przywódczych i organizacyjnych;
- kształtowanie odpowiedzialności zawodowej i społecznej.

11.3. Zajęcia z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych

W programie studiów wyodrębniono zajęcia należące do **dziedziny nauk społecznych i humanistycznych**, którym przypisano łącznie **13 punktów ECTS**.

Do zajęć tych zaliczono:

- **Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa – 2 ECTS;**
- **Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa – 5,5 ECTS;**
- **Dydaktykę medyczną – 3,5 ECTS;**
- **Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa – 2 ECTS.**

Łącznie zajęcia te obejmują **130 godzin i 13 punktów ECTS**.

Wskazane przedmioty umożliwiają studentom zdobywanie i pogłębianie wiedzy oraz umiejętności dotyczących prawnych, społecznych, organizacyjnych i kulturowych uwarunkowań wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

W programie obecne są również treści o charakterze społecznym i humanistycznym realizowane w ramach innych przedmiotów, w szczególności dotyczące komunikacji z pacjentem i jego rodziną, edukacji terapeutycznej, współpracy interdyscyplinarnej, odpowiedzialności zawodowej, poszanowania praw i godności pacjenta oraz społecznych uwarunkowań zdrowia. Ich obecność wzmacnia społeczny i humanistyczny wymiar kształcenia, jednak przedmioty te **nie są dodatkowo wliczane do formalnej puli 13 ECTS** wykazanej w niniejszym punkcie.

11.4. Charakterystyka zajęć z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych

Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa

Przedmiot przygotowuje studentów do wykonywania zawodu pielęgniarstwa z uwzględnieniem obowiązujących regulacji prawnych, zakresu uprawnień zawodowych, odpowiedzialności zawodowej oraz praw i obowiązków wynikających z wykonywania zawodu medycznego.

Realizowane treści umożliwiają rozwijanie świadomości prawnej oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania zawodowe.

Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa

Przedmiot realizowany jest w **I semestrze**, obejmuje **50 godzin i 5,5 punktu ECTS**.

Treści kształcenia dotyczą m.in. organizacji pracy, zarządzania w pielęgniarstwie, kierowania zespołem, podejmowania decyzji, organizowania opieki oraz funkcjonowania pielęgniarstwa w strukturach systemu ochrony zdrowia.

Przedmiot przygotowuje studentów do pełnienia funkcji organizacyjnych, koordynacyjnych i kierowniczych właściwych absolwentowi studiów drugiego stopnia.

Dydaktyka medyczna

Przedmiot realizowany jest w **I i II semestrze** i obejmuje łącznie **40 godzin oraz 3,5 punktu ECTS**.

Przygotowuje studentów do planowania, organizowania, prowadzenia oraz oceniania procesu edukacyjnego. Treści dydaktyki medycznej mają znaczenie w kontekście roli pielęgniarstwa jako edukatora pacjenta i jego rodziny, osoby uczestniczącej w kształceniu studentów oraz wspierającej rozwój zawodowy członków zespołu.

Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa

Przedmiot realizowany jest w **III semestrze**, w wymiarze **20 godzin – 10 godzin wykładów i 10 godzin seminariów – i przypisano mu 2 punkty ECTS**.

Treści przedmiotu obejmują społeczne i kulturowe uwarunkowania sprawowania opieki pielęgniarstwa, różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka oraz zagadnienia komunikacji międzykulturowej. Program wskazuje m.in. efekt odnoszący się do różnic kulturowych i religijnych w postrzeganiu człowieka i komunikacji międzykulturowej.

Realizacja przedmiotu przygotowuje studentów do:

- rozpoznawania kulturowych uwarunkowań zachowań zdrowotnych;
- uwzględniania wartości, przekonań i potrzeb pacjenta w planowaniu opieki;
- prowadzenia komunikacji z pacjentem z uwzględnieniem różnic kulturowych;
- respektowania różnorodności kulturowej i religijnej;
- ograniczania barier komunikacyjnych i kulturowych w procesie opieki;
- sprawowania opieki z poszanowaniem godności, autonomii oraz indywidualnych potrzeb pacjenta.

11.5. Moduły zajęć z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych

Nazwa modułu zajęć	Semestr	Dziedzina/obszar	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin	ECTS
Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	I	nauki społeczne	wykład, ćwiczenia	20	2
Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	I	nauki społeczne	15 W, 25 ĆW, 10 ZP	50	5,5
Dydaktyka medyczna	I–II	nauki społeczne	wykład, ćwiczenia, zajęcia praktyczne	40	3,5
Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	III	nauki społeczne/humanistyczne	10 W, 10 S	20	2
Razem				130	13

Objaśnienie: wskazane moduły obejmują łącznie 130 godzin zajęć, którym przypisano 13 punktów ECTS. Punkty ECTS przypisane Językowi angielskiemu nie zostały wliczone do powyższej wartości i są wykazywane odrębnie jako punkty ECTS przypisane zajęciom z języka obcego.

11.6. Język angielski a zajęcia z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych

Język angielski stanowi obowiązkowy element programu studiów i realizowany jest w wymiarze **90 godzin**, którym przypisano **6 punktów ECTS**.

Ze względu na konstrukcję wskaźników charakteryzujących program studiów punkty przypisane językowi angielskiemu są wykazywane **odrębnie jako punkty ECTS uzyskiwane w ramach zajęć z języka obcego** i nie są wliczane do wskazanej powyżej puli **13 ECTS z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych**.

11.7. Treści społeczne i humanistyczne obecne w pozostałych elementach programu

Niezależnie od formalnie wyodrębnionych **13 ECTS**, program studiów uwzględnia treści o charakterze społecznym i humanistycznym także w innych elementach kształcenia.

Obejmują one w szczególności:

- komunikację z pacjentem i jego rodziną;
- respektowanie godności, autonomii i praw pacjenta;
- edukację zdrowotną i terapeutyczną;
- współpracę w zespołach terapeutycznych i interdyscyplinarnych;
- rozwiązywanie problemów etycznych;
- odpowiedzialność zawodową;
- społeczne uwarunkowania zdrowia i choroby;
- przeciwdziałanie nierównościom w zdrowiu;
- rozwijanie kompetencji interpersonalnych;
- komunikację i współpracę w zespole.

Treści te są rozwijane podczas zajęć teoretycznych, ćwiczeń, zajęć praktycznych, praktyk zawodowych oraz kształcenia prowadzonego w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej, w tym zajęć wykorzystujących elementy **Interprofessional Education (IPE)**.

Przedmioty te nie są jednak dodatkowo wliczane do formalnej puli **13 ECTS** wykazanej w niniejszym punkcie.

11.8. Powiązanie z efektami uczenia się

Zajęcia z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych wspierają osiąganie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Szczególne znaczenie mają efekty dotyczące:

- znajomości prawnych uwarunkowań wykonywania zawodu;
- organizowania i zarządzania procesem opieki;
- kierowania zespołem i podejmowania decyzji;
- prowadzenia działalności edukacyjnej;
- komunikowania się z pacjentem i jego rodziną;
- uwzględniania kulturowych i religijnych uwarunkowań opieki;
- prowadzenia komunikacji międzykulturowej;
- współpracy w zespołach interdyscyplinarnych;
- respektowania zasad etyki zawodowej;
- poszanowania praw, autonomii i godności pacjenta;
- odpowiedzialności za podejmowane działania zawodowe;
- rozwoju zawodowego i uczenia się przez całe życie.

Tak skonstruowany obszar kształcenia wspiera rozwój kompetencji niezbędnych do sprawowania opieki zorientowanej na pacjenta, uwzględniającej jego indywidualne, społeczne i kulturowe uwarunkowania.

11.9. Syntetyczne zestawienie

Obszar	Realizacja w programie studiów
Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	20 godz. / 2 ECTS
Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	50 godz. / 5,5 ECTS
Dydaktyka medyczna	40 godz. / 3,5 ECTS
Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	20 godz. / 2 ECTS
Łączna liczba zajęć z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych	130 godz. / 13 ECTS
Język angielski	90 godz. / 6 ECTS – wykazywany odrębnie jako język obcy
Pozostałe treści społeczne i humanistyczne	Zintegrowane z kształceniem klinicznym, CSM, IPE, zajęciami praktycznymi i praktykami zawodowymi

11.10. Podsumowanie

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych w wymiarze 130 godzin, którym przypisano łącznie 13 punktów ECTS.

Do tej puli zaliczono cztery przedmioty: Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, Dydaktykę medyczną oraz Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa.

Włączenie przedmiotu Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa do tej grupy wynika z jego zakresu merytorycznego oraz efektów uczenia się dotyczących kulturowych i religijnych uwarunkowań opieki oraz komunikacji międzykulturowej.

Język angielski – 6 ECTS – jest wykazywany odrębnie jako zajęcia z języka obcego i nie jest wliczany do wartości 13 ECTS.

Program zawiera ponadto szereg treści społecznych i humanistycznych integrowanych z kształceniem klinicznym i praktycznym, co wzmacnia przygotowanie absolwenta do

profesjonalnego sprawowania opieki nad pacjentem z uwzględnieniem jego potrzeb społecznych, kulturowych, komunikacyjnych i etycznych.

12. UDOKUMENTOWANIE, ŻE PROGRAM STUDIÓW OBEJMUJE ZAJĘCIA DOTYCZĄCE WYKORZYSTANIA NARZĘDZI SZTUCZNEJ INTELIGENCJI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ ZWIĄZANEJ Z KIERUNKIEM STUDIÓW

12.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym uwzględnia rozwój kompetencji cyfrowych oraz przygotowanie studentów do świadomego, krytycznego i odpowiedzialnego wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym narzędzi opartych na sztucznej inteligencji (Artificial Intelligence – AI).

Dynamiczny rozwój technologii cyfrowych, elektronicznej dokumentacji medycznej, systemów wspomagania decyzji oraz narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję powoduje, że współczesna pielęgniarka powinna posiadać kompetencje umożliwiające korzystanie z tych rozwiązań z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, odpowiedzialności zawodowej, etyki oraz ochrony danych.

W programie studiów sztuczna inteligencja nie jest traktowana jako odrębny obszar kształcenia, lecz jako narzędzie wspierające działalność zawodową, dydaktyczną i naukową pielęgniarki. Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu AI zostały zintegrowane z wybranymi modułami zajęć, w których ich realizacja pozostaje bezpośrednio związana z zakresem merytorycznym przedmiotu.

12.2. Cele kształcenia

Realizacja zagadnień związanych ze sztuczną inteligencją ma na celu przygotowanie studentów do:

- rozumienia możliwości i ograniczeń narzędzi wykorzystujących AI;
- świadomego i odpowiedzialnego wykorzystywania AI w działalności zawodowej pielęgniarki;
- wykorzystywania narzędzi AI w wyszukiwaniu, analizie i krytycznej ocenie informacji naukowej;
- wspomagania procesu podejmowania decyzji z zachowaniem odpowiedzialności zawodowej;
- wykorzystywania AI w przygotowywaniu materiałów dydaktycznych i edukacyjnych;
- wykorzystywania nowoczesnych technologii w organizowaniu i koordynowaniu opieki;
- krytycznej oceny treści i wyników generowanych przez narzędzia AI;
- rozpoznawania ryzyka związanego z błędnymi, niepełnymi lub nierzetelnymi wynikami generowanymi przez AI;
- przestrzegania zasad etycznych, prawnych oraz ochrony danych osobowych podczas korzystania z technologii cyfrowych;
- rozwijania kompetencji cyfrowych niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym systemie ochrony zdrowia.

12.3. Zakres realizowanych treści

Treści związane ze sztuczną inteligencją zostały włączone do wybranych modułów kształcenia, zgodnie z ich specyfiką i zakładanymi efektami uczenia się.

Obejmują one w szczególności:

- podstawowe pojęcia dotyczące sztucznej inteligencji;
- możliwości zastosowania AI w ochronie zdrowia i pielęgniarstwie;
- wykorzystanie AI w wyszukiwaniu i analizie informacji naukowej;
- krytyczną ocenę informacji generowanych przez narzędzia AI;
- wykorzystanie AI w praktyce opartej na dowodach naukowych;
- wykorzystanie AI w przygotowywaniu materiałów dydaktycznych i edukacyjnych;
- możliwości wspomagania poradnictwa pielęgniarstwa;
- wykorzystanie technologii cyfrowych w koordynacji opieki;
- możliwości zastosowania AI w analizie danych dotyczących zdrowia i opieki nad pacjentem;
- aspekty etyczne i prawne stosowania AI;
- ochronę danych osobowych i informacji medycznej;
- ograniczenia, ryzyko błędów i konieczność weryfikacji informacji generowanych przez systemy AI.

12.4. Wykorzystanie AI w procesie kształcenia

Narzędzia sztucznej inteligencji wykorzystywane są jako element wspierający proces dydaktyczny, przy jednoczesnym rozwijaniu u studentów umiejętności krytycznej oceny uzyskiwanych wyników.

Studenci przygotowujący się do wykorzystywania AI m.in. w:

- wyszukiwaniu aktualnych źródeł wiedzy;
- analizie piśmiennictwa naukowego;
- przygotowywaniu materiałów dydaktycznych;
- opracowywaniu projektów edukacyjnych;
- przygotowywaniu prezentacji i materiałów naukowych;
- analizowaniu problemów klinicznych i organizacyjnych;
- wspomaganiu procesu uczenia się i samokształcenia.

Szczególne nacisk położono na zasadę, że informacje uzyskane za pomocą narzędzi AI wymagają każdorazowej krytycznej weryfikacji oraz odniesienia do wiarygodnych źródeł wiedzy, aktualnych wytycznych, standardów i dowodów naukowych.

12.5. Wykorzystanie AI w praktyce zawodowej pielęgniarstwa

Program studiów przygotowuje studentów do rozumienia możliwości wykorzystania AI w różnych obszarach działalności zawodowej pielęgniarstwa, w szczególności w zakresie:

- wspomagania wyszukiwania i analizy informacji klinicznej;
- praktyki pielęgniarstwa opartej na dowodach naukowych;
- poradnictwa i edukacji pacjenta;
- przygotowywania materiałów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb odbiorcy;
- organizowania i koordynowania opieki;
- analizy danych dotyczących stanu zdrowia pacjenta;
- wspierania procesów związanych z dokumentacją medyczną;
- doskonalenia jakości opieki;
- samokształcenia i rozwoju zawodowego.

Narzędzia sztucznej inteligencji traktowane są jako **narzędzia wspomagające**, a nie zastępujące profesjonalną ocenę kliniczną, wiedzę, doświadczenie i odpowiedzialność osoby wykonującej zawód medyczny.

12.6. Aspekty etyczne, prawne i bezpieczeństwo wykorzystania AI

Istotnym elementem kształcenia jest przygotowanie studentów do bezpiecznego i etycznego wykorzystywania narzędzi sztucznej inteligencji.

Treści obejmują m.in.:

- ochronę danych osobowych;
- ochronę informacji dotyczących zdrowia;
- zachowanie poufności danych pacjenta;
- odpowiedzialność zawodową za podejmowane decyzje;
- krytyczną ocenę wiarygodności wyników generowanych przez AI;
- ryzyko występowania błędów i uprzedzeń algorytmicznych;
- konieczność weryfikacji informacji w wiarygodnych źródłach;
- zasady transparentnego korzystania z AI w działalności dydaktycznej i naukowej;
- odpowiedzialność użytkownika za sposób wykorzystania treści wygenerowanych przez AI.

Studenci przygotowywani są do stosowania technologii AI w sposób respektujący prawa pacjenta, zasady etyki zawodowej oraz bezpieczeństwo informacji.

12.7. Powiązanie dodatkowych efektów AI z modułami kształcenia

Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu sztucznej inteligencji zostały przypisane do przedmiotów, w których wykorzystanie AI znajduje uzasadnienie merytoryczne i praktyczne.

Dotyczy to następujących modułów:

- Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa (A-WwPZP);
- Dydaktyka medyczna (A-DM);
- Pielęgniarstwo epidemiologiczne (B-PE);
- Poradnictwo w pielęgniarstwie (B-PwP);
- Koordynowana opieka zdrowotna (B-KOZ);
- Badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarstwa (C-BNwPZP);
- Informacja naukowa (C-IN);
- Praktyka zawodowa pielęgniarstwa oparta na dowodach naukowych (C-PZPONDN).

Takie rozwiązanie umożliwia rozwijanie kompetencji związanych z AI w różnych kontekstach działalności zawodowej pielęgniarstwa – klinicznym, edukacyjnym, organizacyjnym, naukowym oraz społecznym.

12.8. Wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji w programie studiów

Obszar zastosowania AI	Przykłady realizowanych treści
Działalność naukowa	Wyszukiwanie, analiza i krytyczna ocena piśmiennictwa naukowego
Evidence-Based Practice	Wspomaganie wyszukiwania dowodów naukowych i ich krytycznej analizy
Edukacja medyczna	Przygotowywanie materiałów dydaktycznych i edukacyjnych
Poradnictwo pielęgniarstwa	Wspomaganie przygotowywania informacji i materiałów dla pacjentów
Praktyka zawodowa	Analiza informacji i danych wspierających planowanie opieki
Koordynacja opieki	Wykorzystanie technologii cyfrowych wspierających organizację procesu opieki

Informacja naukowa	Wyszukiwanie, selekcja i ocena wiarygodności informacji
Kompetencje cyfrowe	Krytyczna ocena wyników generowanych przez AI
Etyka i bezpieczeństwo	Ochrona danych, poufność, odpowiedzialność zawodowa, weryfikacja informacji

12.9. Moduły zajęć uwzględniające dodatkowe efekty uczenia się z zakresu sztucznej inteligencji

Nazwa modułu zajęć	Semestr	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin przedmiotu	ECTS za cały przedmiot
Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarstwa (A-WwPZP)	III	10 W, 10 S	20	2
Dydaktyka medyczna (A-DM)	I–II	I: 10 W, 15 ĆW; II: 5 W, 10 ĆW	40	3,5
Pielęgniarstwo epidemiologiczne (B-PE)	II	10 W, 15 ĆW-CSM, 5 ZP	30	2
Poradnictwo w pielęgniarstwie (B-PwP)	I	10 W, 20 ĆW-CSM, 5 ZP	35	3
Koordynowana opieka zdrowotna (B-KOZ)	IV	7 W, 10 ĆW-CSM, 3 ZP	20	1
Badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarstwa (C-BNwPZP)	II–III	II: 10 W, 15 S; III: 10 S	35	3,5
Informacja naukowa (C-IN)	III	10 W, 10 S	20	2
Praktyka zawodowa pielęgniarstwa oparta na dowodach naukowych (C-PZPONDN)	II	10 W, 10 ĆW	20	1,5
Razem			220	18,5

Objaśnienie: w tabeli wskazano moduły zajęć, w ramach których realizowane są dodatkowe efekty uczenia się z zakresu sztucznej inteligencji. Podana liczba godzin oraz liczba punktów ECTS odnoszą się do całego modułu zajęć, a nie wyłącznie do treści i efektów uczenia się związanych ze sztuczną inteligencją. Dodatkowym efektem uczenia się z zakresu AI nie przypisuje się odrębnych punktów ECTS. Wartość 18,5 ECTS stanowi sumę punktów przypisanych całemu modułom wymienionym w tabeli i nie oznacza liczby punktów ECTS przeznaczonych wyłącznie na kształcenie z zakresu AI.

12.10. Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja w programie studiów
Kompetencje cyfrowe	Rozwijane w różnych obszarach kształcenia
Dodatkowe efekty AI	Włączone do 8 modułów zajęć
Zakres wykorzystania AI	Praktyka zawodowa, działalność naukowa, dydaktyczna, edukacyjna i organizacyjna
Evidence-Based Practice	Wyszukiwanie, analiza i krytyczna ocena informacji naukowej
Edukacja i poradnictwo	Wspomaganie tworzenia i oceny materiałów edukacyjnych
Organizacja i koordynacja opieki	Wykorzystanie technologii cyfrowych wspierających proces opieki
Aspekty etyczne i prawne	Ochrona danych, poufność, odpowiedzialność zawodowa
Krytyczna ocena AI	Obowiązek weryfikowania wyników w wiarygodnych źródłach
Moduły uwzględniające efekty AI	220 godz. / 18,5 ECTS za całe przedmioty
Cel kształcenia	Świadome, krytyczne, bezpieczne i odpowiedzialne wykorzystywanie AI

12.11. Podsumowanie

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym uwzględnia rozwój kompetencji związanych ze świadomym i odpowiedzialnym wykorzystywaniem sztucznej inteligencji w działalności zawodowej, naukowej, edukacyjnej i organizacyjnej pielęgniarstwa.

Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu AI zostały zintegrowane z ośmioma modułami zajęć, co umożliwia przedstawienie zastosowań sztucznej inteligencji w różnych obszarach praktyki zawodowej. Szczególny nacisk położono na krytyczną ocenę wyników generowanych przez AI, ich weryfikację w wiarygodnych źródłach, ochronę danych i informacji medycznej oraz zachowanie odpowiedzialności zawodowej.

Moduły, w których uwzględniono dodatkowe efekty uczenia się z zakresu AI, obejmują łącznie 220 godzin zajęć i 18,5 ECTS, przy czym wartości te odnoszą się do całych przedmiotów, a nie wyłącznie do treści związanych ze sztuczną inteligencją. Przyjęte rozwiązanie umożliwia przygotowanie absolwenta do korzystania z nowych technologii jako narzędzi wspierających profesjonalną praktykę pielęgniarską, z zachowaniem nadrzędnej roli wiedzy klinicznej, krytycznego myślenia, odpowiedzialności zawodowej, zasad etyki oraz bezpieczeństwa pacjenta.

13. UDOKUMENTOWANIE, ŻE PROGRAM STUDIÓW OBEJMUJE ZAJĘCIA Z ZAKRESU PRZEPISÓW BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ ERGONOMII

13.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** uwzględnia zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii jako integralny element przygotowania studentów do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Znaczenie tych zagadnień wynika ze specyfiki pracy pielęgniarki, obejmującej wykonywanie świadczeń zdrowotnych w środowisku, w którym występują zagrożenia biologiczne, chemiczne, fizyczne, ergonomiczne i psychospołeczne. Przygotowanie zawodowe wymaga zatem rozwijania kompetencji pozwalających na zapewnienie bezpieczeństwa własnego, pacjenta oraz innych członków zespołu terapeutycznego.

Realizacja zagadnień z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii ma charakter **wielopoziomowy i ciągły**. Obejmuje:

- obowiązkowe szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla każdego nowego rocznika studentów;
- treści programowe realizowane w ramach wybranych przedmiotów;
- ćwiczenia i zajęcia prowadzone w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej;
- zajęcia praktyczne;
- praktyki zawodowe;
- weryfikację przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania procedur i rozwiązywania sytuacji klinicznych.

Takie rozwiązanie umożliwia stopniowe przechodzenie od poznania ogólnych zasad bezpieczeństwa do ich praktycznego stosowania w warunkach symulowanych i rzeczywistym środowisku opieki nad pacjentem.

13.2. Cele kształcenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii

Celem realizacji treści z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii jest przygotowanie studentów do:

- przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujących w podmiotach wykonujących działalność leczniczą;
- organizowania stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii;
- identyfikowania zagrożeń biologicznych, chemicznych, fizycznych, ergonomicznych i psychospołecznych występujących w środowisku pracy;

- stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej;
- zapobiegania ekspozycji zawodowej na materiał biologiczny;
- prawidłowego postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej;
- przestrzegania zasad profilaktyki zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- bezpiecznego wykonywania procedur pielęgniarских;
- przestrzegania zasad bezpieczeństwa farmakoterapii;
- rozpoznawania czynników ryzyka wystąpienia zdarzeń niepożądanych;
- podejmowania działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa pacjenta;
- ograniczania ryzyka przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego;
- ochrony własnego zdrowia oraz zdrowia współpracowników;
- kształtowania odpowiedzialności za bezpieczeństwo środowiska opieki.

13.3. Obowiązkowe szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy

Niezależnie od treści z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów programu studiów, każdy nowy rocznik studentów rozpoczynających kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia obowiązkowo uczestniczy w szkoleniu z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Szkolenie realizowane jest na początku pierwszego roku studiów, w wymiarze 4 godzin dydaktycznych.

Prowadzone jest przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia do prowadzenia szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Uczelni.

Zakres szkolenia obejmuje w szczególności:

- podstawowe przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy;
- zasady bezpiecznego uczestnictwa w procesie kształcenia;
- zasady korzystania z pomieszczeń, urządzeń i wyposażenia dydaktycznego;
- identyfikowanie podstawowych zagrożeń występujących podczas realizacji zajęć;
- zasady postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
- zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych;
- podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej;
- zasady ergonomicznej organizacji stanowiska pracy;
- zasady ograniczania ryzyka wypadków i innych zdarzeń mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia.

Odbycie szkolenia przez studentów jest dokumentowane zgodnie z zasadami obowiązującymi w PANS w Nysie.

Szkolenie ma charakter wprowadzający i stanowi podstawę do dalszego rozwijania specjalistycznych kompetencji dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, profilaktyki zakażeń, bezpieczeństwa pacjenta oraz przeciwdziałania zagrożeniom zawodowym w ramach kolejnych etapów kształcenia.

Obowiązkowe 4-godzinne szkolenie BHP nie jest wliczane do liczby godzin ani punktów ECTS wykazanych dla poszczególnych modułów programu studiów, o ile zgodnie z dokumentacją Uczelni jest realizowane jako odrębne szkolenie organizacyjne.

13.4. Zakres treści realizowanych w programie studiów

Treści dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii są rozwijane w ramach różnych modułów kształcenia, zarówno podczas zajęć teoretycznych, jak i praktycznych.

Zakres realizowanych zagadnień obejmuje m.in.:

- przepisy i zasady BHP obowiązujące w ochronie zdrowia;
- ergonomię stanowiska pracy pielęgniarki;
- identyfikowanie zagrożeń występujących w środowisku pracy;
- zagrożenia biologiczne, chemiczne, fizyczne i psychospołeczne;
- zasady stosowania środków ochrony indywidualnej;
- profilaktykę zakażeń;
- zasady aseptyki i antyseptyki;
- zapobieganie ekspozycji zawodowej na materiał biologiczny;
- postępowanie po ekspozycji zawodowej;
- bezpieczne wykonywanie procedur medycznych i pielęgniarских;
- bezpieczeństwo farmakoterapii;
- bezpieczne przemieszczanie i transportowanie pacjentów;
- organizację bezpiecznego środowiska opieki;
- profilaktykę przeciążeń układu mięśniowo-szkieletowego;
- bezpieczeństwo pacjenta i zapobieganie zdarzeniom niepożądanym.

13.5. Ergonomia w praktyce pielęgniarской

Program studiów uwzględnia zagadnienia ergonomii jako istotny element profilaktyki zagrożeń zawodowych oraz ochrony zdrowia pielęgniarki.

Studenci zdobywają wiedzę i doskonałą umiejętność dotyczące:

- prawidłowej organizacji stanowiska pracy;
- ergonomicznych zasad wykonywania procedur pielęgniarских;
- bezpiecznego podnoszenia i przemieszczania pacjentów;
- wykorzystywania sprzętu wspomagającego przemieszczanie osób o ograniczonej sprawności;
- przyjmowania właściwej pozycji ciała podczas wykonywania czynności zawodowych;
- profilaktyki przeciążeń narządu ruchu;
- ograniczania ryzyka urazów związanych z wykonywaniem pracy;
- organizacji pracy ograniczającej ryzyko nadmiernego obciążenia fizycznego.

Zagadnienia te realizowane są zarówno podczas zajęć teoretycznych, jak i ćwiczeń oraz zajęć prowadzonych w **Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej**, a następnie utrwalane w rzeczywistym środowisku klinicznym.

13.6. Bezpieczeństwo pacjenta

Istotnym elementem programu studiów jest kształtowanie kompetencji związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa pacjenta.

W procesie kształcenia studenci przygotowani są do:

- identyfikowania czynników ryzyka;
- zapobiegania błędom podczas udzielania świadczeń zdrowotnych;
- przestrzegania zasad bezpiecznej farmakoterapii;
- stosowania zasad identyfikacji pacjenta;
- przestrzegania procedur przeciwepidemicznych;
- zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną;

- stosowania standardów bezpieczeństwa pacjenta;
- skutecznego komunikowania się w zespole terapeutycznym;
- identyfikowania, zgłaszania i analizowania zdarzeń niepożądanych;
- podejmowania działań ograniczających ryzyko ponownego wystąpienia zagrożenia.

Zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa pacjenta są integrowane z nauczaniem klinicznym, zajęciami praktycznymi i symulacyjnymi oraz weryfikacją efektów uczenia się, w tym z wykorzystaniem egzaminów **OSCE**.

13.7. Bezpieczeństwo podczas zajęć w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej

Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej stanowi istotne środowisko rozwijania kompetencji dotyczących bezpieczeństwa.

Warunki symulowane umożliwiają studentom wielokrotne wykonywanie procedur oraz rozwiązywanie złożonych sytuacji klinicznych bez narażania rzeczywistego pacjenta.

W ramach scenariuszy symulacyjnych studenci doskonalą m.in.:

- prawidłową identyfikację pacjenta;
- ocenę ryzyka i rozpoznawanie zagrożeń;
- bezpieczne wykonywanie procedur;
- prawidłowe stosowanie środków ochrony indywidualnej;
- zasady aseptyki i antyseptyki;
- bezpieczne stosowanie sprzętu medycznego;
- bezpieczeństwo farmakoterapii;
- komunikację w zespole;
- reagowanie na sytuacje nagłe;
 - analizowanie błędów i zdarzeń niepożądanych.

Elementem procesu symulacyjnego jest **debriefing**, umożliwiający analizę podejmowanych decyzji i działań, identyfikowanie potencjalnych zagrożeń oraz kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo pacjenta.

13.8. Powiązanie z zajęciami praktycznymi i praktykami zawodowymi

Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii są konsekwentnie stosowane podczas realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Studenci zobowiązani są do:

- przestrzegania regulaminów i procedur obowiązujących w miejscu realizacji kształcenia praktycznego;
- stosowania środków ochrony indywidualnej;
- przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki;
- stosowania procedur przeciwepidemicznych;
- bezpiecznego wykonywania procedur pielęgniarstwa;
- przestrzegania zasad ergonomii podczas sprawowania opieki nad pacjentem;
- zapobiegania ekspozycji zawodowej;
- prawidłowego postępowania w przypadku ekspozycji;
- identyfikowania sytuacji stanowiących zagrożenie dla pacjenta lub personelu;

- zgłaszania sytuacji mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa.

Praktyki zawodowe umożliwiają zastosowanie wiedzy i umiejętności nabytych podczas szkolenia BHP oraz zajęć realizowanych w Uczelni w **rzeczywistym środowisku wykonywania świadczeń zdrowotnych**.

Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, higieny pracy i ergonomii jest uwzględniane w ocenie prawidłowości wykonywania przez studenta powierzonych czynności zawodowych.

13.9. Powiązanie z efektami uczenia się

Problematyka bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii znajduje odzwierciedlenie w zakładanych efektach uczenia się.

Program wprost wskazuje efekt dotyczący **naukowych podstaw ergonomii w środowisku pracy (A.W18)**. Problematyka bezpieczeństwa środowiska pracy jest ponadto obecna w efektach odnoszących się do zagrożeń występujących w środowisku pracy pielęgniarek i położnych oraz podejmowania odpowiednich działań w przypadku ich wystąpienia.

Realizowane treści wspierają osiągnięcie efektów uczenia się dotyczących w szczególności:

- bezpiecznego wykonywania świadczeń zdrowotnych;
- organizowania środowiska pracy;
- stosowania zasad ergonomii;
- identyfikowania zagrożeń zawodowych;
- stosowania procedur przeciwepidemicznych;
- odpowiedzialności zawodowej;
- współpracy w zespołach terapeutycznych;
- zapewnienia bezpieczeństwa pacjentowi;
- zapewnienia bezpieczeństwa własnego oraz pozostałym członkom zespołu.

13.10. Moduły programu studiów uwzględniające problematykę bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii

Nazwa modułu zajęć	Semestr	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin	ECTS
Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki (A-ZwPZP)	I	15 W, 25 ĆW, 10 ZP	50	5,5
Pielęgniarstwo epidemiologiczne (B-PE)	II	10 W, 15 ĆW-CSM, 5 ZP	30	2
Praktyka zawodowa pielęgniarki w perspektywie międzynarodowej (C-PZPwPM)	III	10 W, 10 S	20	1,5
Razem			100	9

Objaśnienie: wskazane moduły dokumentują realizację treści bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, ergonomią, bezpieczeństwem środowiska pracy oraz identyfikowaniem i ograniczaniem zagrożeń zawodowych. Punkty ECTS przypisano zgodnie z przyjętym programem studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo.

Obowiązkowe 4-godzinne szkolenie BHP realizowane na początku kształcenia stanowi odrębny element przygotowania studentów w zakresie bezpieczeństwa i – jeżeli zgodnie z dokumentacją Uczelni ma charakter szkolenia organizacyjnego – **nie zwiększa wskazanych w tabeli 100 godzin i 9 punktów ECTS**.

13.11. Syntetyczne zestawienie realizacji zagadnień BHP i ergonomii

Obszar	Sposób realizacji
Obowiązkowe szkolenie BHP	4 godziny dydaktyczne na początku pierwszego roku studiów dla każdego nowego rocznika; prowadzone przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Przepisy i zasady BHP, środki ochrony indywidualnej, zagrożenia zawodowe, ekspozycja zawodowa
Ergonomia	Organizacja stanowiska pracy, profilaktyka przeciążeń, bezpieczne przemieszczanie pacjentów
Bezpieczeństwo pacjenta	Identyfikacja zagrożeń, bezpieczeństwo procedur i farmakoterapii, zapobieganie zdarzeniom niepożądanym
Profilaktyka zakażeń	Aseptyka, antyseptyka, procedury przeciwepidemiczne, zapobieganie ekspozycji zawodowej
Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	Symulacja sytuacji klinicznych wymagających stosowania zasad bezpieczeństwa, analiza błędów i debriefing
OSCE	Weryfikacja prawidłowego i bezpiecznego wykonywania procedur oraz praktycznych efektów uczenia się
Zajęcia praktyczne	Stosowanie zasad BHP, ergonomii i bezpieczeństwa pacjenta podczas wykonywania procedur
Praktyki zawodowe	Stosowanie zasad BHP i ergonomii w rzeczywistych warunkach środowiska pracy

13.12. Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** zapewnia kompleksową i ciągłą realizację zagadnień z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii oraz bezpieczeństwa pacjenta.

Proces przygotowania studentów rozpoczyna się od **obowiązkowego 4-godzinnego szkolenia BHP**, realizowanego dla każdego nowego rocznika na początku pierwszego roku studiów przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia. Następnie wiedza i umiejętności w tym zakresie są systematycznie rozwijane w ramach przedmiotów przewidzianych programem studiów, zajęć prowadzonych w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej, zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych.

Przyjęty sposób realizacji umożliwia studentom przejście od poznania ogólnych zasad bezpieczeństwa do ich praktycznego stosowania w złożonych sytuacjach klinicznych. Wykorzystanie symulacji medycznej i egzaminów OSCE dodatkowo pozwala na kształtowanie oraz obiektywną weryfikację umiejętności bezpiecznego wykonywania procedur.

Realizowane rozwiązania przygotowują studentów do **identyfikowania zagrożeń zawodowych, organizowania pracy zgodnie z zasadami ergonomii, zapobiegania ekspozycji zawodowej i zakażeniom, bezpiecznego wykonywania świadczeń zdrowotnych oraz podejmowania działań służących ochronie zdrowia własnego, pacjenta i pozostałych członków zespołu terapeutycznego.**

Tym samym program studiów zapewnia udokumentowaną, wieloetapową realizację zagadnień z zakresu **przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii**, odpowiednią do specyfiki kierunku Pielęgniarstwo, praktycznego profilu studiów oraz zakresu kompetencji oczekiwanych od absolwenta studiów drugiego stopnia.

14. UDOKUMENTOWANIE, ŻE PROGRAM STUDIÓW OBEJMUJE ZAJĘCIA UWZGLĘDNIAJĄCE PROBLEMATYKĘ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU, W TYM GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM (GOZ)

14.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym** uwzględnia problematykę zrównoważonego rozwoju jako jeden z istotnych elementów przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu pielęgniarki w nowoczesnym systemie ochrony zdrowia.

Zagadnienia te realizowane są zgodnie z ideą odpowiedzialności społecznej uczelni oraz w nawiązaniu do **Celów Zrównoważonego Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (Sustainable Development Goals – SDGs)**, ze szczególnym uwzględnieniem celu dotyczącego zapewnienia zdrowego życia i promowania dobrostanu dla wszystkich osób, odpowiedzialnej konsumpcji i produkcji oraz działań na rzecz ochrony środowiska.

Program studiów przygotowuje studentów do podejmowania działań sprzyjających racjonalnemu wykorzystaniu zasobów, ograniczaniu negatywnego wpływu działalności medycznej na środowisko oraz wdrażaniu zasad zrównoważonego rozwoju w praktyce pielęgniarskiej.

14.2. Cele kształcenia

Realizacja treści dotyczących zrównoważonego rozwoju ma na celu przygotowanie absolwenta do:

- prowadzenia działalności zawodowej zgodnie z zasadami odpowiedzialności społecznej;
- racjonalnego gospodarowania zasobami wykorzystywanymi w ochronie zdrowia;
- stosowania zasad Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ) w codziennej praktyce zawodowej;
- promowania zdrowego stylu życia oraz działań profilaktycznych;
- ograniczania ilości odpadów medycznych poprzez właściwe planowanie i organizację pracy;
- przestrzegania zasad segregacji oraz bezpiecznego postępowania z odpadami medycznymi;
- wspierania działań proekologicznych w podmiotach leczniczych;
- uwzględniania aspektów środowiskowych podczas organizowania opieki nad pacjentem.

14.3. Realizacja zagadnień zrównoważonego rozwoju w programie studiów

Problematyka zrównoważonego rozwoju została włączona do programu studiów w sposób zintegrowany i realizowana jest podczas wielu przedmiotów oraz zajęć praktycznych.

Treści obejmują między innymi:

- promocję zdrowia i profilaktykę chorób;
- organizację i koordynację opieki zdrowotnej;
- bezpieczeństwo środowiska pracy;
- racjonalne gospodarowanie materiałami medycznymi;
- ograniczanie strat materiałowych;
- właściwą segregację odpadów medycznych;
- odpowiedzialne korzystanie z zasobów energetycznych i wodnych;
- cyfryzację dokumentacji medycznej ograniczającą zużycie papieru;
- wykorzystywanie nowoczesnych technologii wspierających efektywność organizacyjną.

14.4. Gospodarka o Obiegu Zamkniętym w ochronie zdrowia

Program studiów uwzględnia podstawowe założenia **Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ)**, której celem jest racjonalne wykorzystanie zasobów oraz ograniczanie negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko.

W odniesieniu do działalności pielęgniarskiej oznacza to w szczególności:

- odpowiedzialne gospodarowanie materiałami medycznymi;
- ograniczanie marnotrawstwa produktów leczniczych i wyrobów medycznych;
- właściwą segregację odpadów medycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- racjonalne planowanie procedur medycznych;
- wykorzystywanie rozwiązań cyfrowych ograniczających zużycie dokumentacji papierowej;
- wspieranie działań zmniejszających ślad środowiskowy podmiotów leczniczych.

14.5. Zrównoważony rozwój a praktyka pielęgniarska

Program studiów podkreśla, że pielęgniarka odgrywa istotną rolę w realizacji idei zrównoważonego rozwoju poprzez:

- prowadzenie edukacji zdrowotnej;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- zapobieganie chorobom przewlekłym;
- ograniczanie liczby hospitalizacji poprzez skuteczną edukację pacjentów;
- wspieranie koordynowanej opieki zdrowotnej;
- racjonalne wykorzystanie zasobów medycznych;
- działania na rzecz bezpieczeństwa środowiska pracy;
- współpracę z przedstawicielami innych zawodów medycznych.

Realizacja tych działań przyczynia się do poprawy jakości życia pacjentów oraz zwiększenia efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.

14.6. Powiązanie z efektami uczenia się

Treści związane ze zrównoważonym rozwojem wspierają osiągnięcie efektów uczenia się dotyczących:

- promocji zdrowia;
- edukacji zdrowotnej;
- organizacji i koordynacji opieki zdrowotnej;
- odpowiedzialności zawodowej;
- bezpieczeństwa pacjenta;
- współpracy interdyscyplinarnej;
- racjonalnego wykorzystywania zasobów;
- odpowiedzialności społecznej.

14.7. Znaczenie dla jakości kształcenia

Uwzględnienie problematyki zrównoważonego rozwoju wzmacnia praktyczny charakter programu studiów i przygotowuje absolwentów do wykonywania zawodu zgodnie z nowoczesnymi standardami funkcjonowania ochrony zdrowia.

Program rozwija postawy odpowiedzialności za zdrowie publiczne, środowisko oraz racjonalne gospodarowanie zasobami, co jest szczególnie istotne w obliczu współczesnych wyzwań demograficznych, epidemiologicznych i środowiskowych.

14.8. Podsumowanie

Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia** uwzględnia problematykę zrównoważonego rozwoju oraz Gospodarki o Obiegu Zamkniętym w sposób odpowiadający specyfice zawodu pielęgniarki i potrzebom współczesnego systemu ochrony zdrowia.

Treści te realizowane są zarówno podczas zajęć teoretycznych, jak i praktycznych, przygotowując absolwentów do odpowiedzialnego wykonywania zawodu, racjonalnego gospodarowania zasobami oraz prowadzenia działań sprzyjających ochronie zdrowia, środowiska i jakości życia społeczeństwa.

Realizacja zagadnień zrównoważonego rozwoju w programie studiów

Obszar	Przykłady realizowanych treści
Promocja zdrowia	Profilaktyka, edukacja zdrowotna, zapobieganie chorobom
Koordynowana opieka zdrowotna	Racjonalna organizacja świadczeń i wykorzystanie zasobów
Gospodarka o Obiegu Zamkniętym	Segregacja odpadów medycznych, ograniczanie marnotrawstwa materiałów
Cyfryzacja ochrony zdrowia	Elektroniczna dokumentacja medyczna (AMMS), ograniczenie zużycia papieru
Ochrona środowiska pracy	Ergonomia, bezpieczeństwo pracy, ograniczanie ryzyka zawodowego
Odpowiedzialność społeczna	Współpraca z pacjentem, rodziną i środowiskiem lokalnym

Najważniejsze informacje

Obszar	Realizacja w programie studiów
Zrównoważony rozwój	Integralny element procesu kształcenia
Gospodarka o Obiegu Zamkniętym	Racjonalne gospodarowanie materiałami i odpadami medycznymi
Cyfryzacja	AMMS, elektroniczna dokumentacja medyczna
Promocja zdrowia	Edukacja zdrowotna i profilaktyka
Odpowiedzialność społeczna	Organizacja opieki, bezpieczeństwo pacjenta i środowiska
Efekt końcowy	Absolwent świadomie realizujący zasady zrównoważonego rozwoju w praktyce pielęgniarstwa

Moduły zajęć uwzględniające problematykę zrównoważonego rozwoju, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym				
Nazwa modułu zajęć	Semestr	Forma / formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych	I	10 W, 25 ĆW-CSM, 5 ZP, 20 PZ	60	5
Pielęgniarstwo epidemiologiczne	II	10 W, 15 ĆW-CSM, 5 ZP	30	2
Badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarki	II–III	II: 10 W, 15 S; III: 10 S	35	3,5
Koordynowana opieka zdrowotna	IV	7 W, 10 ĆW-CSM, 3 ZP	20	1,5
Praktyki zawodowe – Grupa D	I–IV	praktyka zawodowa	200	10
Razem:			345	22

Objaśnienie: Wskazane godziny i punkty ECTS odnoszą się do całych modułów, w ramach których realizowane są treści dotyczące zrównoważonego rozwoju i Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, a nie wyłącznie do treści GOZ. Program przewiduje m.in. racjonalne gospodarowanie produktami leczniczymi i wyrobami medycznymi, bezpieczne postępowanie z odpadami medycznymi, ograniczanie zużycia zasobów, cyfryzację procesów oraz racjonalne wykorzystanie materiałów podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

15. SPOSÓB WSPÓŁDZIAŁANIA Z INTERESARIUSZAMI ZEWNĘTRZNYMI W ZAKRESIE TWORZENIA I PROWADZENIA STUDIÓW O PROFILU PRAKTYCZNYM

15.1. Wprowadzenie

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie jest tworzony, realizowany, monitorowany i systematycznie doskonalony z uwzględnieniem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi środowisko zawodowe, podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz szeroko rozumiane otoczenie społeczno-gospodarcze Uczelni.

Współpraca ta stanowi istotny element zapewniania jakości kształcenia oraz umożliwia dostosowywanie programu studiów do zmieniających się potrzeb systemu ochrony zdrowia, regionalnego rynku pracy, rozwoju praktyki pielęgniarstwa oraz oczekiwań wobec kompetencji absolwentów studiów drugiego stopnia.

Szczególne znaczenie ma powiązanie procesu kształcenia z potrzebami zdrowotnymi społeczności lokalnej i regionalnej, w tym terenów wiejskich i przygranicznych, oraz rozwijanie współpracy pomiędzy Uczelnią, podmiotami leczniczymi, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz zdrowia.

Udział interesariuszy zewnętrznych umożliwia pozyskiwanie informacji zwrotnych dotyczących programu studiów, organizacji kształcenia praktycznego, oczekiwanych kompetencji absolwentów oraz nowych wyzwań zawodowych stojących przed pielęgniarkami. Informacje te mogą stanowić podstawę do doskonalenia efektów uczenia się, treści programowych, metod dydaktycznych oraz sposobów organizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

15.2. Cele współpracy z interesariuszami zewnętrznymi

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma na celu w szczególności:

- zapewnienie zgodności programu studiów z aktualnymi potrzebami systemu ochrony zdrowia i rynku pracy;
- doskonalenie kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się;
- wzmacnianie praktycznego profilu kształcenia;
- zapewnienie studentom możliwości zdobywania doświadczenia w rzeczywistym środowisku zawodowym;
- podnoszenie jakości zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- rozwijanie współpracy pomiędzy Uczelnią a podmiotami leczniczymi oraz innymi instytucjami funkcjonującymi w regionalnym systemie ochrony zdrowia;
- identyfikowanie aktualnych i prognozowanych potrzeb kompetencyjnych pracodawców;
- rozwijanie u studentów umiejętności identyfikowania lokalnych potrzeb zdrowotnych i społecznych oraz projektowania adekwatnych działań opiekuńczych, profilaktycznych i edukacyjnych;
- przygotowanie studentów do współpracy z podmiotami leczniczymi, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi;
- wspieranie rozwoju zawodowego studentów i zwiększanie możliwości ich przyszłego zatrudnienia;

- uwzględnianie w programie nowych technologii, cyfryzacji ochrony zdrowia oraz rozwiązań odpowiadających aktualnym przemianom społecznym i zdrowotnym.

15.3. Interesariusze zewnętrzni współpracujący z kierunkiem

Do grupy interesariuszy zewnętrznych współpracujących z kierunkiem Pielęgniarstwo należą w szczególności:

- podmioty wykonujące działalność leczniczą, będące miejscem realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- szpitale oraz inne podmioty lecznictwa stacjonarnego;
- podmioty podstawowej opieki zdrowotnej;
- podmioty ambulatoryjnej opieki specjalistycznej;
- zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze;
- hospicja i jednostki opieki długoterminowej;
- domy pomocy społecznej i inne instytucje pomocy społecznej;
- samorząd zawodowy pielęgniarów i położnych;
- konsultanci w dziedzinach pielęgniarstwa;
- przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego;
- organizacje pozarządowe działające w obszarze zdrowia i pomocy społecznej;
- pracodawcy zatrudniający lub potencjalnie zatrudniający absolwentów kierunku;
- absolwenci kierunku Pielęgniarstwo;
- specjaliści-praktycy uczestniczący w realizacji procesu dydaktycznego;
- instytucje współpracujące z Uczelnią przy realizacji przedsięwzięć edukacyjnych, naukowych, profilaktycznych i społecznych.

Tak szeroko zdefiniowana grupa interesariuszy umożliwia ocenę programu z różnych perspektyw – klinicznej, zawodowej, społecznej, organizacyjnej oraz regionalnej.

15.4. Formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi

Współpraca prowadzona jest zarówno na etapie projektowania i doskonalenia programu studiów, jak i podczas jego realizacji.

Do najważniejszych form współdziałania należą:

- konsultowanie programu studiów i proponowanych zmian;
- opiniowanie efektów uczenia się i treści programowych;
- pozyskiwanie opinii dotyczących kompetencji oczekiwanych od absolwentów;
- konsultowanie organizacji kształcenia praktycznego;
- organizowanie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- udział specjalistów-praktyków w prowadzeniu zajęć dydaktycznych;
- udział przedstawicieli środowiska zawodowego w ocenie przygotowania studentów do wykonywania zadań zawodowych;
- organizowanie wykładów eksperckich, seminariów i warsztatów;
- organizowanie konferencji naukowych i szkoleniowych;
- realizowanie wspólnych inicjatyw edukacyjnych, profilaktycznych i naukowych;
- współpraca przy działaniach kierowanych do społeczności lokalnej;
- pozyskiwanie informacji zwrotnych od pracodawców i absolwentów;
- monitorowanie potrzeb zdrowotnych i społecznych regionu oraz potrzeb rynku pracy.

Współpraca z otoczeniem zewnętrznym ma zatem charakter wielowymiarowy i obejmuje zarówno formalne konsultowanie programu, jak również rzeczywiste uczestnictwo interesariuszy w procesie kształcenia studentów.

15.5. Wpływ interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie programu studiów

Uwagi, rekomendacje i doświadczenia przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego mogą stanowić podstawę do podejmowania działań doskonalących program studiów.

W szczególności dotyczą one:

- aktualizacji treści programowych;
- doskonalenia efektów uczenia się;
- rozwijania umiejętności praktycznych;
- modyfikowania metod dydaktycznych;
- organizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- sposobów weryfikacji efektów uczenia się;
- rozwijania współpracy interdyscyplinarnej i interprofesjonalnej;
- wykorzystania nowoczesnych technologii i narzędzi cyfrowych;
- dostosowania kształcenia do nowych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa i zmian zachodzących w systemie ochrony zdrowia.

Praktyczny wymiar doskonalenia programu znajduje odzwierciedlenie m.in. w rozwijaniu kształcenia prowadzonego w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej, wykorzystywaniu symulacji medycznej, stosowaniu egzaminów typu OSCE, wprowadzaniu elementów Interprofessional Education (IPE), rozwijaniu treści związanych z koordynowaną opieką zdrowotną oraz wykorzystywaniem technologii cyfrowych i narzędzi sztucznej inteligencji.

Istotnym elementem programu jest również uwzględnienie dodatkowych efektów uczenia się dotyczących współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, regionalnego systemu ochrony zdrowia oraz identyfikowania lokalnych potrzeb zdrowotnych i społecznych.

15.6. Powiązanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym z dodatkowymi efektami uczenia się

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi znajduje odzwierciedlenie nie tylko w sposobie tworzenia i prowadzenia studiów, lecz również w dodatkowych efektach uczenia się przyjętych w programie studiów. Rozwiązanie to pozwala na bezpośrednie włączenie problematyki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym do procesu kształcenia studentów.

W zakresie wiedzy przyjęto efekty:

W.R1 – student zna strukturę i specyfikę regionalnego systemu ochrony zdrowia oraz lokalnych potrzeb zdrowotnych społeczności na terenach wiejskich i przygranicznych;

W.R2 – posiada wiedzę o możliwościach współpracy między Uczelnią, samorządem terytorialnym i placówkami medycznymi w regionie w zakresie realizacji opieki zdrowotnej i edukacji zdrowotnej.

W zakresie umiejętności student:

U.R1 – potrafi zidentyfikować lokalne potrzeby zdrowotne i społeczne oraz projektować działania opiekuńcze i edukacyjne odpowiadające na wyzwania charakterystyczne dla regionu, w tym starzenie się społeczeństwa, ograniczoną dostępność do specjalistów oraz bariery transportowe;

U.R2 – potrafi współpracować z przedstawicielami placówek medycznych, opieki społecznej, organizacji pozarządowych i samorządów w zakresie wdrażania programów zdrowotnych;

U.R3 – potrafi zastosować rozwiązania teleopieki i narzędzia cyfrowe (e-zdrowie) w kontekście wspierania pacjentów, w szczególności w lokalizacjach charakteryzujących się ograniczoną dostępnością do świadczeń zdrowotnych.

Dodatkowe efekty uczenia się związane ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowane są w szczególności w przedmiotach:

Seminarium dyplomowe (C-SD) – semestr III: 15 godzin seminarium oraz semestr IV: 20 godzin seminarium;

Koordynowana opieka zdrowotna (B-KOZ) – semestr IV: 7 godzin wykładów, 10 godzin ćwiczeń realizowanych w CSM oraz 3 godziny zajęć praktycznych.

Przyjęte rozwiązanie zapewnia powiązanie regionalnego i społecznego wymiaru kształcenia z konkretnymi efektami uczenia się i przedmiotami, w ramach których efekty te są osiąmane i weryfikowane.

Student nie jest zatem wyłącznie odbiorcą programu konsultowanego z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. W toku studiów sam rozwija kompetencje pozwalające mu rozpoznawać potrzeby zdrowotne społeczności, inicjować działania odpowiadające na te potrzeby oraz współpracować z instytucjami tworzącymi regionalny system ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

15.7. Współpraca w zakresie realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

Jednym z najważniejszych obszarów współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi jest organizacja zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Podmioty współpracujące z Uczelnią zapewniają studentom możliwość rozwijania kompetencji zawodowych w rzeczywistych warunkach udzielania świadczeń zdrowotnych.

Współpraca w tym zakresie obejmuje w szczególności:

- zapewnienie miejsc realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- zapewnienie warunków umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się;
- współpracę z kadrą podmiotów leczniczych;
- wyznaczanie osób uczestniczących w opiece nad studentami;
- udział praktyków w ocenie osiągnięcia efektów uczenia się;
- pozyskiwanie informacji dotyczących przygotowania studentów do realizacji zadań zawodowych;
- identyfikowanie obszarów wymagających dalszego doskonalenia.

Realizacja części kształcenia w rzeczywistym środowisku zawodowym umożliwia studentom integrację wiedzy teoretycznej z praktyką kliniczną, rozwijanie samodzielności zawodowej, odpowiedzialności, komunikacji oraz umiejętności współpracy w zespołach interdyscyplinarnych.

15.8. Współpraca w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych, naukowych i społecznych

Współdziałanie z otoczeniem społeczno-gospodarczym wykracza poza realizację obowiązkowych zajęć wynikających z harmonogramu studiów.

Przedstawiciele środowiska zawodowego i instytucji zewnętrznych mogą uczestniczyć w organizacji i realizacji:

- konferencji naukowych;
- seminariów;
- warsztatów;
- wykładów eksperckich;
- działań edukacyjnych i profilaktycznych;
- projektów naukowych;
- inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej;
- przedsięwzięć służących popularyzacji wiedzy z zakresu zdrowia i pielęgniarstwa.

Działania te umożliwiają studentom kontakt ze specjalistami reprezentującymi różne obszary praktyki zawodowej, poznawanie aktualnych problemów systemu ochrony zdrowia oraz rozwijanie kompetencji wykraczających poza podstawowy zakres programu studiów.

15.9. Znaczenie współpracy z interesariuszami dla jakości kształcenia

Stała współpraca z interesariuszami zewnętrznymi sprzyja systematycznemu doskonaleniu programu oraz utrzymaniu jego praktycznego charakteru.

Pozwala ona na:

- reagowanie na zmiany zachodzące w systemie ochrony zdrowia;
- identyfikowanie nowych potrzeb kompetencyjnych;
- aktualizowanie treści kształcenia;
- rozwijanie nowych kompetencji zawodowych studentów;
- podnoszenie jakości kształcenia praktycznego;
- zwiększanie adekwatności programu do potrzeb regionalnego rynku pracy;
- lepsze przygotowanie absolwentów do samodzielnego wykonywania zadań zawodowych;
- rozwijanie współpracy pomiędzy środowiskiem akademickim, zawodowym i społecznym.

Wyniki konsultacji, informacje uzyskiwane od podmiotów współpracujących, ocena przebiegu praktyk zawodowych oraz opinie absolwentów i pracodawców mogą być wykorzystywane w ramach **Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia** jako źródło informacji służących okresowej ocenie i doskonaleniu programu.

15.10. Dokumentowanie współpracy

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest dokumentowana odpowiednio do charakteru podejmowanych działań.

Dokumentację potwierdzającą współpracę mogą stanowić w szczególności: porozumienia i umowy z podmiotami leczniczymi, wykazy miejsc realizacji praktyk zawodowych, opinie i konsultacje dotyczące programu studiów, protokoły lub notatki ze spotkań, dokumentacja współpracy z samorządem zawodowym, dokumentacja zajęć prowadzonych przez specjalistów-praktyków, ankiety i opinie pracodawców oraz absolwentów, a także dokumentacja konferencji, warsztatów, projektów i innych wspólnie realizowanych przedsięwzięć.

Dokumentowanie współpracy umożliwia wykazanie jej rzeczywistego charakteru oraz wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na tworzenie, realizację i doskonalenie programu studiów.

15.11. Podsumowanie

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym zakłada wielowymiarową współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, obejmującą zarówno tworzenie i doskonalenie programu, jak i jego realizację.

Współpraca z podmiotami leczniczymi, przedstawicielami środowiska zawodowego, samorządem zawodowym, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi, pracodawcami, absolwentami oraz specjalistami-praktykami umożliwia dostosowywanie procesu kształcenia do aktualnych potrzeb systemu ochrony zdrowia oraz specyfiki regionalnego rynku pracy.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym została uwzględniona na dwóch komplementarnych poziomach: jako mechanizm udziału interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jako element kształcenia studentów, odzwierciedlony w dodatkowych efektach uczenia się realizowanych w wybranych przedmiotach.

Takie rozwiązanie wzmacnia praktyczny profil studiów, sprzyja osiąganiu zakładanych efektów uczenia się oraz przygotowuje absolwentów nie tylko do wykonywania zaawansowanych zadań zawodowych, lecz również do aktywnego uczestniczenia w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych społeczności lokalnej i współpracy z podmiotami tworzącymi regionalny system ochrony zdrowia.

Formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi

Interesariusze zewnętrzni	Zakres współpracy
Podmioty lecznicze	Organizacja zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, udział w ocenie przygotowania praktycznego studentów
Szpitala, POZ i poradnie specjalistyczne	Realizacja kształcenia praktycznego, przekazywanie informacji dotyczących potrzeb praktyki zawodowej
Samorząd zawodowy pielęgniarów i położnych	Konsultacje dotyczące kompetencji zawodowych, kierunków rozwoju zawodu i programu kształcenia
Jednostki samorządu terytorialnego	Współpraca w zakresie identyfikowania regionalnych potrzeb zdrowotnych oraz działań na rzecz społeczności lokalnej
Instytucje pomocy społecznej i organizacje pozarządowe	Współpraca przy działaniach zdrowotnych, społecznych i edukacyjnych
Pracodawcy	Określanie oczekiwanych kompetencji absolwentów i potrzeb rynku pracy

Absolwenci	Informacja zwrotna dotycząca przydatności osiągniętych kompetencji w praktyce zawodowej
Specjaliści-praktycy	Prowadzenie zajęć, warsztatów, seminariów i wykładów eksperckich
Inne instytucje współpracujące	Projekty edukacyjne, naukowe, konferencje i działania na rzecz społeczności

Wpływ współpracy z interesariuszami na rozwój programu studiów

Obszar współpracy	Efekt dla programu studiów
Opinie pracodawców	Aktualizacja treści programowych i kompetencji absolwenta
Analiza potrzeb rynku pracy	Dostosowywanie efektów uczenia się do zmieniających się potrzeb systemu ochrony zdrowia
Ocena praktyk zawodowych	Doskonalenie organizacji i jakości kształcenia praktycznego
Współpraca z podmiotami leczniczymi	Rozwijanie praktycznego wymiaru kształcenia
Konsultacje środowiska zawodowego	Wprowadzanie nowych treści i rozwiązań dydaktycznych
Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym	Wprowadzenie dodatkowych efektów uczenia się W.R1–W.R2 oraz U.R1–U.R3 i ich realizacja w wybranych przedmiotach
Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi instytucjami regionalnymi	Uwzględnianie lokalnych i regionalnych potrzeb zdrowotnych w procesie kształcenia
Monitorowanie losów absolwentów	Ocena przydatności kompetencji absolwenta i aktualizacja programu zgodnie z potrzebami rynku pracy